

Smart

วารสารเพื่อคนรุ่นใหม่ไม่สูบบุหรี่

ปีที่ 13 ฉบับที่ 152 ตุลาคม 2555

"ผมสาบานว่า บุหรี่ไม่เสพติด"

Look after our youngster
Brush aside SINFULL income!!

ช่วยหนูด้วย...
หนูไม่เอาบุหรี่

บุหรี่ปั้ว
ทำร้ายหนู

พวกเรายาวชนไทย
สนับสนุนกฎหมาย

เลิกสูบ เลิกซื้อ
เลิกเพื่อนกับบุหรี่ปั้ว

บุหรี่ปั้ว
ทำร้าย
เด็กไทย

หยุด! สร้างภาพเสีย

ปฏิทินกิจกรรมมูลนิธิธรรมรงค์ฯ

☞ วันที่ 9 ตุลาคม 2555 คณะกรรมการฯ พิจารณาร่างพระราชบัญญัติควบคุมการบริโภคยาสูบ พ.ศ....ร่วมให้ข้อมูลเกี่ยวกับการแก้ไขปัญหาวัยรุ่นสูบบุหรี่ของรัฐบาลมาเลเซีย รวมทั้งประเด็นอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง ร่วมกับ คณะกรรมการการสาธารณสุข วุฒิสภา ณ ห้องประชุมคณะกรรมการอาหารรัฐสภา 2 ☞ วันที่ 18-19 ตุลาคม 2555 มูลนิธิธรรมรงค์เพื่อการไม่สูบบุหรี่จัดแลกเปลี่ยนเรียนรู้และพัฒนาศักยภาพ ภาคีเครือข่ายจังหวัดปทุมธานีต้นแบบ ณ ห้องมารวยเพชร (ชั้น 1) โรงแรมมารวยการ์เด็น (ถ.พหลโยธิน) ☞ วันที่ 19 ตุลาคม 2555 เครือข่ายครูเพื่อสังคมปทุมธานี ร่วมกับเครือข่ายครูเพื่อโรงเรียนปทุมธานี จ.ชลบุรี เพื่อพัฒนาโครงการปี 2556 - 2557 ณ โรงเรียนชุมชนวัดหนองรี อ.เมือง จ.ชลบุรี

เมื่อวันที่ 16 ตุลาคม 2555 คณะกรรมการควบคุมการบริโภคยาสูบ จากประเทศโซโลมอน ไอแลนด์ (Solomon Island) นำทีมโดย Dr.Geoffrey Kenilorea, National Director (Focal Point) Non Communicable Diseases / National Focal Point for Tobacco Control, Ministry of Gealth and Medical Services เยี่ยมชมและศึกษาดูงานด้านควบคุมยาสูบจากมูลนิธิธรรมรงค์เพื่อการไม่สูบบุหรี่ ณ สำนักงานมูลนิธิธรรมรงค์ฯ ถ.ประดิพัทธ์

ศ.นพ.ประกิต วาทีสาธกกิจ เลขาธิการมูลนิธิธรรมรงค์ฯ นำคณะภาคีเครือข่ายควบคุมยาสูบ แอลกอฮอล์ และอุบัติเหตุ ร่วมแสดงความยินดี กับ นพ.ณรงค์ สหเมธาพัฒน์ เนื่องในโอกาสเข้ารับตำแหน่งปลัดกระทรวงสาธารณสุข เมื่อวันที่ 9 ตุลาคม ณ กระทรวงสาธารณสุข

ศ.นพ.ประกิต วาทีสาธกกิจ เลขาธิการมูลนิธิธรรมรงค์เพื่อการไม่สูบบุหรี่ รับรางวัล “บุคคลคุณภาพแห่งปี 2012 ด้านสาธารณสุข จัดโดยมูลนิธิสภาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย (มสวท.)” วันที่ 19 ตุลาคม 2555 ณ หอประชุมสถาบันวิจัยจุฬาภรณ์ฯ

SMART ฉบับนี้เป็นฉบับพิเศษ ที่เสนอเรื่องราวเกี่ยวกับ “เล่ห์เหลี่ยมของบริษัทบุหรี่ ในความพยายามเข้ามาแทรกแซงการร่างกฎหมายควบคุมยาสูบฉบับใหม่”

สารบัญ : หน้า 3 บทบรรณาธิการ 4-7 จักรทะเล : ข้อโต้แย้งการร่าง พ.ร.บ.ควบคุมการบริโภคยาสูบฉบับใหม่ : 8 องค์กร / กลุ่มที่ออกมาคัดค้านร่าง พ.ร.บ. : 9 องค์กรบั้งหน้า (ใหม่) ของบริษัทบุหรี่ข้ามชาติ : 10 สมาคมชาวไร่ยาสูบ ท้าพหน้าบริษัทบุหรี่ : 11 เมื่อบริษัทข้ามชาติใช้ชาวไร่ยาสูบไทย คัดค้านกฎหมายใหม่ : 13 ถึงเวลารัฐบาลใส่ใจแก้ปัญหาชาวไร่ยาสูบอย่างจริงจัง : 14 ข้อตกลงยอมความบริษัทบุหรี่ ครั้งประวัติศาสตร์ : 16 บทความที่พนักงาน และผู้บริหารโรงงานยาสูบทุกคนต้องอ่าน : 18 เมื่อบริษัทบุหรี่ ใช้ประโยชน์จากพื้นที่สูบบุหรี่ : 19 รอบรั้วโรงเรียนปทุมธานี : 20 YOUTH TALK : 21 พลังหมึก : 22 ลมหายใจหอม หอม

ต้องหยุด! ประเทศไทยให้ได้

หากดูอย่างผิวเผินแล้ว จะดูเหมือนว่าฝ่ายที่ออกมาคัดค้านร่างกฎหมายยาสูบฉบับใหม่ของกระทรวงสาธารณสุขคือ ชาวไร่ยาสูบภาคเหนือ และภาคอีสาน

แต่ถ้าดูให้ละเอียดขึ้นชั้นหนึ่ง จะเห็นว่าผู้ที่ชี้นำและสนับสนุนชาวไร่ยาสูบอยู่ข้างหลังคือ สมาคมผู้บ่ม ผู้เพาะปลูก และผู้ค้าใบยาสูบไทย (สยท.)

ส่วน สยท. ก็ถูกชี้นำและสนับสนุนโดย ITGA : International Tobacco Grower Association) หรือ สมาคมผู้ปลูกยาสูบนานาชาติ

ซึ่ง ITGA ได้รับการสนับสนุนจากยักษ์ใหญ่บริษัทบุหรี่ข้ามชาติอีกทอดหนึ่ง

กล่าวอย่างไม่ผิดแล้วก็คือ ตัวการใหญ่ในการคัดค้านร่างกฎหมายยาสูบฉบับใหม่คือ **บริษัทบุหรี่ โดยเฉพาะบริษัทบุหรี่ข้ามชาติ**

โรงงานยาสูบไทย ก็มีสนับสนุนชาวไร่ยาสูบในการเคลื่อนไหวด้วย

แต่หากจะวิเคราะห์จากประวัติศาสตร์ตามบทความเรื่อง **‘เมื่อฝรั่งใช้ชาวไร่ยาสูบไทยคัดค้านร่างกฎหมายยาสูบฉบับใหม่’** ในวารสารสมาร์ทฉบับนี้ (หน้า 4-7)

จะเห็นว่าบริษัทบุหรี่ข้ามชาติ โดยเฉพาะฟิลลิป มอริส ยังคงยึดหลักการที่เขายึดเมื่อยี่สิบปีก่อน

นั่นคือ **‘ต้องหยุดประเทศไทยให้ได้’** ในการออกกฎหมายควบคุมยาสูบฉบับใหม่

เพราะหากปล่อยให้ประเทศไทยทำได้ จะเป็นเยี่ยงอย่างให้แก่ประเทศอื่นๆ ทั่วโลกทำตาม

เมื่อยี่สิบปีก่อน ฟิลลิป มอริส พยายามยับยั้ง ลดทอน ความเข้มข้นของกฎหมายควบคุมการบริโภคยาสูบของไทยได้ระดับหนึ่ง

แต่ พ.ร.บ.ควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบ พ.ศ.2535 ก็นับเป็นกฎหมายที่ดีมากที่ผ่านออกมาได้ในหมู่ประเทศที่อยู่ในระดับการพัฒนาเดียวกันกับประเทศไทยในขณะนั้น

ณ วันนี้ เมื่อประเทศไทยกำลังปรับปรุงร่างกฎหมายควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบฉบับใหม่

เพื่อให้ทันสมัยด้วยการบรรจุมาตรการต่างๆ ที่กำหนดไว้ในอนุสัญญาควบคุมยาสูบองค์การอนามัยโลกมาไว้ในกฎหมาย ฉบับใหม่ ตามที่ประเทศไทยมีพันธกรณีในฐานะที่ร่วมรับรองและลงนามไว้กับอนุสัญญา

ซึ่งประเทศรัฐภาคี อีก 175 ประเทศ ต่างก็อยู่ในขั้นตอน การยกร่างกฎหมายควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบให้สอดคล้องกับข้อกำหนดในอนุสัญญาควบคุมยาสูบ เช่นเดียวกับประเทศไทย

เพียงแต่ประเทศไทยทำหน้าประเทศอื่นๆ อีกหลายประเทศ

ฟิลลิป มอริสจึงต้อง ‘หยุดประเทศไทยให้ได้’

ส่วนโรงงานยาสูบไทย ที่ไปร่วมเคลื่อนไหวกับฟิลลิป มอริสนั้น ควรจะคิดให้รอบครอบว่าท่านไว้ใจฟิลลิป มอริส ได้จริงหรือ?

และสุดท้ายคือ ขณะนี้เราเห็นกระบวนการคัดค้านร่างกฎหมายควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบฉบับใหม่ เฉพาะที่ปรากฏเปิดเผยต่อสาธารณะ

บริษัทบุหรี่ต้องมีการวิ่งเต้นคัดค้านยับยั้งนี้ทางลับ ที่เรายังไม่รู้ ดังที่เคยเกิดขึ้นเมื่อยี่สิบปีก่อนอย่างแน่นอน

ซึ่งสังขธรรมมีว่า **‘ความลับไม่มีในโลก’**

วันหนึ่งสังคมไทยจะรู้ว่า นักการเมืองหรือข้าราชการคนไหน **‘มือเปื้อนเลือด’** จากการร่วมมือกับบริษัทบุหรี่ในการขัดขวาง ยับยั้ง ลดทอน ปรับแก้ร่างกฎหมายให้อ่อนลง

อันจะทำให้เด็กไทยติดบุหรี่เพิ่มขึ้น

ศ.นพ.ประทีป วาทีสาธกกิจ

พ.ร.บ.ควบคุมการบริโภคยาสูบฉบับใหม่

ข้อมูลโดย : ศิริวรรณ พัทธรังสฤกษ์, บุตรี ศรีวิโรจน์

การควบคุมการบริโภคยาสูบในประเทศไทย มีพัฒนาการอันยาวนานจากกระบวนการต่อสู้เพื่อให้สังคมตระหนักถึงพิษภัยจากการสูบบุหรี่ กระบวนการต่อสู้ดังกล่าวได้ก่อให้เกิดพัฒนาการทางกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการควบคุมยาสูบในประเทศไทยหลายประการ ดังแสดงไว้ในตารางที่ 1

ปัจจุบันกฎหมายที่ใช้ควบคุมยาสูบในประเทศไทยมี 3 ฉบับหลัก ๆ คือ

- 1) พ.ร.บ.ยาสูบ 2509
- 2) พ.ร.บ.ควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบ พ.ศ. 2535
- 3) พ.ร.บ.คุ้มครองสุขภาพผู้ไม่สูบบุหรี่ พ.ศ. 2535

กฎหมายทั้ง 3 ฉบับขาดความทันสมัย ซึ่งกฎหมายฉบับแรก อยู่ระหว่างการพิจารณาปรับปรุงโดยกระทรวงการคลัง ในขณะที่กฎหมายฉบับที่ 2 และ 3 กำลังปรับปรุงแก้ไขและเข้าสู่กระบวนการพิจารณา (ก.ค.- ก.ย. 2555) โดยกระทรวงสาธารณสุข โดยมีเหตุผลที่ต้องแก้ไขพ.ร.บ.ทั้ง 2 ฉบับและยกร่างเป็น "พระราชบัญญัติควบคุมการบริโภคยาสูบ พ.ศ. ..." ดังนี้⁽¹⁾

1. ปัจจุบันบริษัทบุหรี่ได้มีวิวัฒนาการด้านการตลาดและมีผลิตภัณฑ์ยาสูบรูปแบบใหม่ๆ

2. การบังคับใช้ พ.ร.บ.คุ้มครองสุขภาพผู้ไม่สูบบุหรี่ฯ มีหลายขั้นตอน ขาดประสิทธิภาพ

3. พันธกรณีที่จะต้องปฏิบัติตามกรอบอนุสัญญาว่าด้วยการควบคุมยาสูบฯ

4. ขาดโครงสร้างองค์กรรัฐที่จะสนับสนุนการควบคุมยาสูบในระดับจังหวัด

ที่มา 1. สำนักควบคุมการบริโภคยาสูบ กรมควบคุมโรค 2555 "ปัญหา...ข้อเท็จจริงในสังคมไทย เพื่อสนับสนุนการยกพระราชบัญญัติควบคุมการบริโภคยาสูบ พ.ศ." นนทบุรี

ข้อโต้แย้งการร่าง พ.ร.บ.ควบคุมการบริโภคยาสูบ ฉบับใหม่

1. กฎหมายใหม่จะกระทบผู้ปลูกยาสูบ ริดรอนสิทธิผู้ปลูกยาสูบ ตัดวงจรอาชีพ

ผู้เสนอ : สมาคมการค้ายาสูบไทย, สมาคมผู้บ่มยาสูบ, เกษตรกรผู้ปลูกยาสูบ สหภาพแรงงานผู้ปลูกยาสูบ โรงงานยาสูบ กระทรวงการคลัง (5, 6, 10, 12, 14) มีความเห็นว่า

- กฎหมายใหม่จะริดรอนสิทธิผู้ปลูกยาสูบ กระทบผู้ปลูกยาสูบทั่วประเทศคิดเป็นมูลค่าถึง 5-6 หมื่นล้านบาทต่อปี เนื่องจากจะทำให้สินค้ายาสูบผลิตและจำหน่ายไม่ได้ ส่งผลให้พื้นที่ปลูกยาสูบลดลงภายใน 5 ปี กระทบชาวไร่ยาสูบ 30 จังหวัด จะเป็นการตัดวงจรอาชีพเพาะปลูกใบยาสูบ จะส่งผลกระทบต่อแรงงานจำนวนมากที่ได้รับผลกระทบต้องอพยพไปทำงานต่างจังหวัด ซึ่งจะเป็นปัญหาสังคม เป็นเหตุให้ครอบครัวหย่าร้างได้ ทั้งนี้เกษตรกรผู้ปลูกยาสูบเห็นว่าการปลูกยาสูบ ไม่ต้องลงทุนมาก มีการประกันราคา ทำให้เกษตรกรมีรายได้เพิ่ม หากปลูกพืชทดแทนชนิดอื่น ก็จะได้ราคาที่ไม่แน่นอนเท่ายาสูบ (5, 6, 10, 12, 14)

คำชี้แจงของผู้เสนอร่างและฝ่ายสนับสนุน พ.ร.บ.....นักกฎหมายมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ (4) เลขานุการมูลนิธิณรงค์เพื่อการไม่สูบบุหรี่ (9) และกรมควบคุมโรค (10) ชี้แจงว่า

- **สาระสำคัญในร่าง พ.ร.บ. ฉบับนี้ไม่มีข้อความหรือมาตรการใดๆ ที่เข้าไปควบคุมหรือเกี่ยวข้องกับชาวไร่ยาสูบ ไม่มีการจำกัดพื้นที่การปลูกใบยาสูบของเกษตรกร (4) เพราะการปลูกเพื่อขายนั้นเกี่ยวข้องกับกฎหมายของกรมสรรพสามิต (10)**
- **การกลัวว่ากฎหมายฉบับใหม่จะทำให้ใบยาสูบขายได้น้อยลงเป็นความกลัวที่เกินความจริง เพราะแม้จะมีการควบคุมอย่างเข้มงวดแต่จำนวนผู้สูบบุหรี่ก็ลดลงเพียงเล็กน้อย (9) ดังนั้นกฎหมายฉบับใหม่จะไม่ทำให้รายได้ของเกษตรกรไร่ยาสูบลดลงมากนัก (10)**

ข้อเท็จจริง :

- ร่างกฎหมายใหม่ ไม่มีข้อบัญญัติเกี่ยวกับการบังคับผู้ปลูกหรืออาชีพผู้ปลูกใบยาสูบ (16)
- ร่างกฎหมายใหม่ จะมีผลในการลดการบริโภคยาสูบลง โดยเฉพาะกลุ่มเยาวชนอายุต่ำกว่า 20 ปี ประมาณ 570,000 คน คิดเป็นสัดส่วนประมาณร้อยละ 4.97 ของผู้สูบบุหรี่ทั้งหมดที่มี 11.5 ล้านคน (2)
- การปลูกพืชยาสูบและรายได้ของเกษตรกรโรงงานยาสูบ และรายได้ของรัฐที่ได้จากการส่งออกยาสูบไปต่างประเทศมีมูลค่าประมาณ 47,877 ล้านบาท หรือคิดเป็น 0.61 % ของ GDP ในปี พ.ศ. 2552 ในขณะที่ความสูญเสียทางเศรษฐกิจจากโรคอันเนื่องมาจากการสูบบุหรี่ คิดเป็น 43,600 ล้านบาท หรือคิดเป็น 0.5% ของ GDP ในปี พ.ศ. 2552 (17)
- ปริมาณบุหรี่ที่เสียภาษี มี 2,000 ล้านซอง ในปี พ.ศ. 2550 และลดลงเป็น 1,800 ล้านซอง ในปี พ.ศ. 2553 (2)
- ข้อมูลจากกรมสรรพสามิต ในฤดูกาลผลิตปี 2553/2554 มีชาวไร่ยาสูบ 49,166 ราย ผลิตใบยาพันธุ์ต่างประเทศได้ 59,578,962 กิโลกรัม (17) ในฤดูผลิตปี 2552/2553 ร้อยละ 64.8 เป็นใบยาสำหรับส่งออก, ที่เหลือโรงงานยาสูบรับซื้อ (10)

- พื้นที่ปลูกยาสูบในประเทศไทยในปี พ.ศ. 2554 มีประมาณ 263,227 ไร่ ซึ่งมีแนวโน้มลดลง ประมาณการณจำนวนผู้ปลูกยาสูบทั้งหมด จำนวน 77,735 ราย มี 61,104 รายที่ขึ้นทะเบียน กับกรมสรรพสามิตที่เหลือ 16,631 ราย อาจเป็นผู้เพาะปลูกยาสูบไม่ได้ลงทะเบียนกับกรมสรรพสามิต หรือปลูกยาสูบพันธุ์พื้นเมือง ปริมาณยาสูบที่ผลิตได้ทั้งหมด 115.6 ล้านกิโลกรัม/ปี โดยโรงงานยาสูบรับซื้อใบยาในประเทศเพียง 29.63 ล้านกิโลกรัม/ปี (17)

- เกษตรกรร้อยละ 48.5 มีการปลูกพืชเศรษฐกิจอื่นร่วมกับการปลูกยาสูบแล้ว (17)

2. การกำหนดอายุของผู้ซื้อบุหรี่ที่ห้ามต่ำกว่า 20 ปี เป็นการละเมิดสิทธิการตัดสินใจของเยาวชน (4)

ผู้เสนอ : สมาคมการค้ายาสูบไทย (TTTA), สมาคมผู้บ่มยา และผู้ค้ายาสูบไทย (สยท.), เกษตรกรผู้ปลูกยาสูบ, สหภาพแรงงานโรงงานยาสูบ (4,5, 6) มีความเห็นว่า

- **การกำหนดอายุของผู้ซื้อบุหรี่ที่ห้ามต่ำกว่า 20 ปี เป็นการละเมิดสิทธิการตัดสินใจของเยาวชน (4,5, 6)**

- **เกษตรกรผู้ปลูกใบยาสูบ ตั้งคำถามว่า เวลาเลือกตั้งระบุให้คนที่อายุ 18 ปี มีสิทธิเลือกตั้งได้ แต่ทำไมต้องกำหนดอายุผู้สูบบุหรี่ไม่ให้ต่ำกว่า 20 ปี ถือเป็นการริดรอนสิทธิของประชาชน (16)**

คำชี้แจงของผู้เสนอร่างและฝ่ายสนับสนุน พ.ร.บ... เลขานุการมูลนิธิณรงค์ฯ, เครือข่ายเยาวชนแก็งค์ปากดี (9) และนักกฎหมายมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ (9) ชี้แจงว่า

- **แต่ละปีมีนักสูบบุหรี่ใหม่เพิ่มขึ้นประมาณปีละ 300,000 คน ส่วนหนึ่งของนักสูบบุหรี่ใหม่จะเป็นนักสูบประจำซึ่งจะเจ็บป่วยจากโรคที่เกี่ยวข้องกับบุหรี่เป็นจำนวนมาก มาตรการนี้จะช่วยลดจำนวนเด็กและเยาวชนที่จะกลายเป็นนักสูบบุหรี่ใหม่ในแต่ละปีให้ลดจำนวนลง (9)**

- **เยาวชนเป็นเป้าหมายที่บริษัทบุหรี่ ยากทำการตลาด เพราะพบว่าเมื่อกลุ่มเยาวชนติดบุหรี่ ก็จะกลายเป็นลูกค้าไปเป็นระยะเวลาอย่างน้อย 15-20 ปี หากเลิกไม่ได้ก็จะติดไปจนตลอดชีวิต หากเยาวชนอายุเกิน 20 ปีแล้วยังไม่เริ่มสูบบุหรี่ เขาก็จะมีโอกาสติดบุหรี่ยากขึ้น (9)**

- **การกำหนดอายุของผู้ซื้อห้ามต่ำกว่า 20 ปี เพื่อให้สอดคล้องกับ พ.ร.บ. ควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ (16)**

ข้อเท็จจริง:

- ข้อมูลจากการสำรวจพฤติกรรม การสูบบุหรี่ของประชากรไทยโดยสำนักงานสถิติแห่งชาติ พบว่า มีวัยรุ่นอายุ 15 - 18 ปี 340,000 คน ติดบุหรี่ในปี พ.ศ. 2552 และเพิ่มขึ้นเป็น 407,809 คน ในปี พ.ศ. 2554 (2)
- เยาวชนอายุต่ำกว่า 20 ปี ประมาณ 570,000 คน คิดเป็นสัดส่วนประมาณร้อยละ 4.97 ของผู้สูบบุหรี่ทั้งหมดที่มี 11.5 ล้านคน ในปี พ.ศ. 2554 (ส่วนต่างจาก 407,809 คน ถึง 160,000 คน) (2)
- การสำรวจของสำนักงานสถิติแห่งชาติ พ.ศ. 2550 พบว่า เยาวชนอายุต่ำกว่า 18 ปี ส่วนใหญ่ 93.60% ไม่เคยถูกผู้ขายขอคู่มือประชาชน (2)
- พ.ร.บ. คุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 มาตรา 26 ระบุว่าห้ามผู้ใดจำหน่าย แลกเปลี่ยน หรือให้บุหรี่แก่เด็กหรือให้เด็กทำงานที่น่าจะทำให้เด็กมีความประพฤติดีเสี่ยงต่อการกระทำความผิด
- มาตรา 45 ห้ามมิให้เด็กซื้อหรือเสพสุราหรือบุหรี่ หรือเข้าไปในสถานที่เฉพาะเพื่อการจำหน่ายหรือเสพสุราหรือบุหรี่ หากฝ่าฝืนให้พนักงานเจ้าหน้าที่สอบถามเด็กเพื่อทราบข้อมูลเกี่ยวกับเด็กและมีหนังสือเรียกผู้ปกครองมาร่วมประชุมเพื่อปรึกษาหารือ ว่ากล่าวตักเตือน ให้ทำทัณฑ์บน หรือมีข้อตกลงร่วมกันเกี่ยวกับวิธีการและระยะเวลาในการจัดให้เด็กทำงานบริการสังคมหรือทำงานสาธารณประโยชน์

- พ.ร.บ.ควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ กำหนดอายุของผู้ซื้อห้ามต่ำกว่า 20 ปี (16)

3. การห้ามผู้ขายผลิตภัณฑ์ยาสูบอายุต่ำกว่า 18 ปี

ผู้เสนอ : กระทรวงการคลัง (12), ผู้ค้าปลีก (16) ผู้ค้าปลีกและกระทรวงการคลังเห็นว่า

- การร่างกฎหมายให้ผู้ขายอายุต่ำกว่า 18 ปี มีความเข้มงวดมากเกินไป (12) และอาจเป็นไปได้ไม่ได้ในทางปฏิบัติ เนื่องจากเด็กในครอบครัวที่มีอาชีพขายบุหรี่ ยังมีความจำเป็นต้องให้เด็กเป็นผู้ขายในทางปฏิบัติเพื่อช่วยแบ่งเบาภาระในครอบครัว (16)
- การกำหนดอายุของผู้ซื้อห้ามต่ำกว่า 20 ปี เพื่อให้สอดคล้องกับ พ.ร.บ.ควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ (16)

คำชี้แจงของผู้เสนอร่างและฝ่ายสนับสนุน พ.ร.บ. กรมควบคุมโรคและคณะกรรมการร่างฯ (15) ทางกรมควบคุมโรคให้ความเห็นว่า

- การให้เด็กอายุต่ำกว่า 18 ปี ไปขายยาสูบ จะทำให้เขาคุ้นเคยและเชื่อว่า ยาสูบไม่เป็นอันตราย (16)

ข้อเท็จจริง :

- ตัวบุหรี่และสัญลักษณ์บนซองบุหรี่สามารถทำให้เด็กมีความคุ้นเคยกับสินค้า และจดจำสินค้าได้ ถือเป็นโอกาสโฆษณาทางอ้อมอย่างหนึ่ง
- พ.ร.บ.คุ้มครองเด็ก พ.ศ.2546 มาตรา 26 ระบุว่า ห้ามผู้ใดจำหน่าย แลกเปลี่ยน หรือให้ บุหรี่แก่เด็ก หรือให้เด็กทำงานที่น่าจะทำให้เด็กมีความประพฤติดังกล่าวหรือการกระทำผิด ซึ่ง มาตรา 45 ห้ามมิให้เด็กซื้อหรือเสพสุราหรือ บุหรี่ หรือเข้าไปในสถานที่เฉพาะเพื่อการจำหน่ายหรือเสพสุราหรือบุหรี่ หากฝ่าฝืนให้ พนักงานเจ้าหน้าที่สอบถามเด็กเพื่อทราบ ข้อมูลเกี่ยวกับเด็กและมีหนังสือเรียกผู้ปกครอง มาร่วมประชุมเพื่อปรึกษาหารือว่ากล่าวตักเตือน ให้ทำทัณฑ์บน หรือมีข้อตกลงร่วมกัน เกี่ยวกับวิธีการและระยะเวลาในการจัดให้เด็ก ทำงานบริการสังคมหรือทำงานสาธารณประโยชน์

4. การห้ามแบ่งขายผลิตภัณฑ์ยาสูบเป็นมวน ๆ

ผู้เสนอ : ผู้ค้าปลีกบุหรี่ (3) ผู้ค้าปลีกบุหรี่เห็นว่า

- การการห้ามแบ่งขายผลิตภัณฑ์ยาสูบ เป็นมวน ๆ จะทำให้ร้านค้าปลีกสูญเสียรายได้ (3)

คำชี้แจงของผู้เสนอร่างและฝ่ายสนับสนุน พ.ร.บ... เลขานุการมูลนิธิธรรมศาสตร์, นักกฎหมายมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, เครือข่ายเยาวชนแก๊งค์ปากดี (3,9) ชี้แจงว่า

- กลุ่มคนที่ซื้อบุหรี่แบ่งขายมักเป็นเยาวชน ซึ่งมีเพียงร้อยละ 10 การห้ามแบ่ง ขายจะลดการจูงใจให้เด็กและเยาวชน รวมถึงผู้มีรายได้น้อยสามารถซื้อหาบุหรี่มาสูบ (3,9)
- ถือเป็นภาระสนับสนุนไม่ให้เกิดเข้าถึง และทดลองสูบบุหรี่ได้ง่ายจนเกิดการติด บุหรี่ขึ้น (9)

ข้อเท็จจริง :

- Global Adult Tobacco Survey 2011 ของประเทศไทยพบว่า เยาวชนอายุ 15 – 17 ปี สามารถซื้อบุหรี่ที่แบ่งขายเป็นมวนได้ (18)

5. ข้อความและรูปแบบของและหีบห่อ

ผู้เสนอ : เกษตรกรผู้ปลูกยาสูบ กระทรวงการคลัง(5) สมาคมการค้ายาสูบไทย (Thai tobacco trade association) (14) ให้ความเห็นว่า

- รัฐมนตรีช่วยกระทรวงการคลังเห็นว่า ร่างกฎหมายบังคับให้ซองบุหรี่เป็นแบบเรียบ มีขนาดสีส้มเหมือนกันหมดทุกซอง จะทำให้มีการปลอมแปลงได้ง่าย กระทบต่อผู้บริโภค และส่งเสริมให้บุหรี่ปลอมไหลเข้ามามากขึ้น (5)
- สมาคมการค้ายาสูบไทยเห็นว่า การบังคับให้ใช้ซองบุหรี่แบบเรียบ ยังเป็นการสร้างภาระให้กับร้านค้าปลีกในการจัดคลังสินค้าและการให้บริการแก่ลูกค้าเนื่องจากซองบุหรี่จะมีลักษณะเหมือนกันหมด และทำให้รายได้ของร้านค้าปลีกลดลง เพราะลูกค้าหันไปหาสินค้าราคาถูกและสินค้าจากตลาดมืด (14)

คำชี้แจงของผู้เสนอร่างและฝ่ายสนับสนุน พ.ร.บ... กรมควบคุมโรค (12) ชี้แจงว่า

- การลดแรงจูงใจของผู้บริโภคยาสูบ โดยมาตรการกำหนดให้ซองบุหรี่ที่จำหน่ายในประเทศไทยควรเป็นซองแบบเรียบ หรือที่เรียกว่า Plain packaging ซึ่งเป็นซองที่ปราศจากสีส้ม จะช่วยลดแรงกระตุ้นหรือจูงใจนักสูบ ดังที่ประเทศออสเตรเลียได้ริเริ่มแล้ว (12)

ข้อเท็จจริง :

- ร่างกฎหมายระบุว่า มาตรา 40 กำหนดให้ผู้ผลิตหรือผู้นำเข้าผลิตภัณฑ์ยาสูบ ต้องจัดให้หีบห่อผลิตภัณฑ์ยาสูบหรือผลิตภัณฑ์ยาสูบที่มีขนาด สี สัญลักษณ์ ฉลาก รวมทั้งลักษณะ การแสดงเครื่องหมายการค้า สัญลักษณ์ รูปภาพ และข้อความให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่รัฐมนตรีประกาศโดยคำแนะนำของคณะกรรมการอำนวยการ (1)
- ประเทศออสเตรเลียได้ประกาศให้ซองบุหรี่แบบปราศจากสีส้ม (Plain Packaging) มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 1 ธันวาคม 2555 โดยศาลได้ยกฟ้องคำร้องของบริษัทบุหรี่ที่ท้าทาย ประกาศ ฉบับนี้ (19)

6. ห้ามเผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ กิจกรรมการสร้างควมรับผิดชอบต่อสังคม (CSR) ของธุรกิจยาสูบ เช่นการมอบทุนการศึกษาและอุปกรณ์การเรียน สนับสนุนหน่วยงานหรือองค์กรของรัฐเพื่อสนับสนุนกิจกรรมต่าง ๆ

ผู้เสนอ : โรงงานยาสูบ, ผู้แทนโรงงานยาสูบ ให้ความเห็นว่า

- การห้ามเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ ทำให้ผู้ซื้อใบยาสูบไม่สามารถสนับสนุนส่งเสริมการเพาะปลูกยาสูบ การวิจัย และพัฒนาพันธุ์ยาสูบ เงินทุน ปุ๋ย และยาฆ่าแมลง การกำหนดโควตา และการประกันราคาผลผลิตแก่ชาวไร่ยาสูบได้ ถือเป็นภาระจำกัดสิทธิในการรับความช่วยเหลือการสนับสนุนในการประกอบอาชีพ (6)

คำชี้แจงของผู้เสนอร่างและฝ่ายสนับสนุน พ.ร.บ...

ข้อเท็จจริง :

- ร่างกฎหมายห้ามเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ การสร้างควมรับผิดชอบต่อสังคมของธุรกิจต่อสังคม อุปถัมภ์บุคคลหรือองค์กรโดยผู้ผลิต นำเข้า ส่ง

ออก ผู้แทนจำหน่าย และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับผลิตภัณฑ์ยาสูบ (3)

● ร่างกฎหมายห้ามหน่วยงานรัฐ รวมทั้งเจ้าหน้าที่และผู้ปฏิบัติงานในหน่วยงานดังกล่าว รับการอุปถัมภ์ ทริพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดจากผู้ผลิต ผู้ขาย ผู้นำเข้า ผู้ส่งออก ผู้แทนจำหน่ายผลิตภัณฑ์ยาสูบ เว้นแต่ค่าธรรมเนียมตามที่กฎหมายกำหนด หรือการรับโดยวิธีการอื่นใดตามที่รัฐมนตรีประกาศโดยคำแนะนำของคณะกรรมการอำนวยการ (3)

● มีการประชาสัมพันธ์กิจกรรม CSR ของโรงงานยาสูบอยู่เนื่องๆ อันเป็นการสร้างภาพลักษณ์และการโฆษณา

7. การแจ้งรายการสารปรุงแต่งและส่วนผสมในบุหรี่ตามมาตรา 39

ผู้เสนอ : เกษตรกรผู้ปลูกยาสูบ (16) เกษตรกรผู้ปลูกยาสูบ ให้ความเห็นว่า

● การที่ร่าง กม.ใหม่ระบุให้มีการแจ้งรายการสารปรุงแต่งนั้น สามารถแจ้งรสชาติ กลิ่นสีได้ แต่ถามว่าต่างประเทศเขาแจ้งเหมือนเราหรือเปล่า (16)

● การแจ้งส่วนผสมทั้งหมดในวันบุหรี่และแจ้งสัดส่วนของชนิดใบยา การกำหนดไม่ให้ใส่สารปรุงแต่งนี้ทำให้สูญเสียใบยาเพราะทำให้ใบยาสูญเสียรสชาติ ทำให้ต่างประเทศไม่ซื้อ เพราะใบยาเหล่านี้ส่งออกต่างประเทศ (16)

คำชี้แจงของผู้เสนอร่างและฝ่ายสนับสนุน พ.ร.บ... คณะกรรมการร่างฯ ให้ความเห็นว่า (16)

● การที่ท่านกังวลว่าการกำหนดให้แจ้งสารปรุงแต่งและส่วนผสมในบุหรี่ตามมาตรา 39 จะส่งผลให้ขายบุหรี่ไม่ได้แน่ แท้จริงแล้ว สารสำคัญในมาตรา 39 เหมือนกับที่มีอยู่แล้วในมาตรา 11 ของกฎหมายฉบับปัจจุบันทุกประการ ไม่มีอะไรเปลี่ยนแปลง ทุกวันนี้ บุหรี่ที่จะขายได้ ก็ต้องไปแจ้งรายการส่วนประกอบกับกระทรวงสาธารณสุขอยู่แล้ว แต่การแจ้งรายการส่วนประกอบไม่ได้กระทบกระเทือนกับเกษตรกรเลย เพราะเกษตรกรไม่มีหน้าที่ตามกฎหมายในปัจจุบันและกฎหมายในอนาคตให้แจ้งส่วนผสมหรือส่วนประกอบในบุหรี่ แต่เป็นหน้าที่ของบริษัท

บุหรี่ที่ต้องแจ้งต่อกระทรวงสาธารณสุข (16)

ข้อเท็จจริง:

● เกาหลีใต้: ให้เปิดเผยสารประกอบและสารปรุงแต่งที่เป็นอันตรายในบุหรี่ ใช้ภาพคำเตือน และเพิ่มความเข้มงวดการผลิต การขายและการโฆษณาของอุตสาหกรรมยาสูบเริ่มบังคับใช้ 12 มกราคม พ.ศ. 2555 (19)

● มาตรา 39 วรรค 2 ระบุว่า รัฐมนตรีมีอำนาจห้ามขายหรือห้ามนำเข้าผลิตภัณฑ์ยาสูบที่มีส่วนประกอบไม่เป็นไปตามมาตรฐานที่กำหนด (1)

● ยังไม่มีข้อกำหนดว่าห้ามใส่สารปรุงแต่งชนิดใด

8. การตั้งกองทุนเพื่อควบคุมการบริโภคผลิตภัณฑ์ยาสูบ และอำนาจเจ้าพนักงาน

ผู้เสนอ: กระทรวงการคลัง (13) กระทรวงการคลังเห็นว่า

● การตั้งคณะกรรมการที่มีอำนาจออกกฎระเบียบข้อบังคับได้เอง ปรับและมีอำนาจจับกุมได้เอง มีความเข้มงวดมากเกินไป (13)

● การจัดตั้งกองทุนเพื่อควบคุมการบริโภคยาสูบในสำนักงานคณะกรรมการควบคุมการบริโภคยาสูบ อาจไม่สอดคล้องกับวินัยทางการเงินและการคลังของกระทรวงการคลัง รวมถึงอาจซ้ำซ้อนกับการดำเนินงานของสำนักงานกองทุนสนับสนุนการเสริมสร้างสุขภาพ หรือ สสส. ด้วย (12)

คำชี้แจงของผู้เสนอร่างและฝ่ายสนับสนุน พ.ร.บ...

ข้อเท็จจริง :

● ร่างกฎหมายใหม่ กำหนดให้เจ้าพนักงานเป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญาเหมือนกฎหมายเดิม แต่เพิ่มอำนาจในการปฏิบัติงานการคุ้มครองสุขภาพผู้ไม่สูบบุหรี่ โดยการออกใบสั่งเพื่อให้ชำระค่าปรับในกรณีที่มีการฝ่าฝืนพระราชบัญญัติ โดยหลักเกณฑ์เป็นไปตามรัฐมนตรีประกาศ (1)

● การจัดตั้งกองทุนในร่าง พ.ร.บ.นี้ เพื่อใช้เป็นทุนหมุนเวียนเพื่อใช้ควบคุมการบริโภคผลิตภัณฑ์ยาสูบ โดยมีแหล่งเงินทุน 4 แหล่งคือ 1) เงินและค่าธรรมเนียมตาม พ.ร.บ.นี้ 2) เงินค่าปรับตาม พ.ร.บ.นี้ 3) เงินหรือ ทริพย์สินที่มีผู้มอบให้เพื่อสทบกองทุน 4) เงินดอกผลของกองทุน (1)

● เงินกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ มาจากการเก็บเงินภาษีเพิ่ม 2 % ของภาษีสรรพสามิตบุหรี่และสุรา

จากข้อถกเถียงดังกล่าว แสดงให้เห็นได้ว่ากระบวนการร่างพระราชบัญญัติการควบคุมการบริโภคยาสูบฉบับ พ.ศ. ได้สร้างข้อถกเถียงในประเด็นต่างๆ อย่างกว้างขวาง ซึ่งเป็นการสร้างความตื่นตัวในวิถีประชาธิปไตย

ข้อเท็จจริงที่น่าเสนอโดยนักวิจัยข้างต้นนี้สามารถนำไปเผยแพร่กับสาธารณชน ผู้ปลูกยาสูบ และผู้เสนอความเห็นในประเด็นต่างๆ เพื่อสร้างความเข้าใจ และเพื่อการปรับปรุงสาระในร่างกฎหมายให้สามารถบังคับใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ที่มา:

1. สำนักควบคุมการบริโภคยาสูบ กรมควบคุมโรค 2555 "คู่มือประกอบการรับฟังความคิดเห็นของประชาชน ร่างพระราชบัญญัติควบคุมการบริโภคยาสูบ พ.ศ." กระทรวงสาธารณสุข นนทบุรี
2. ศูนย์วิจัยและจัดการความรู้เพื่อการควบคุมยาสูบ 2555 "สรุปสถานการณ์การควบคุมการบริโภคยาสูบประเทศไทย พ.ศ. 2555" มหาวิทยาลัยมหิดล กรุงเทพฯ
3. สำนักควบคุมการบริโภคยาสูบ 2555 "ปัญหา...ข้อเท็จจริงในสังคมไทย "เพื่อสนับสนุนการยกเว้นพระราชบัญญัติควบคุมการบริโภคยาสูบ พ.ศ...." กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข นนทบุรี และหนังสือพิมพ์ทุกฉบับที่ไม่ได้กล่าวในนี้

องค์กร/กลุ่มที่ออกมาคัดค้านร่าง พ.ร.บ.ควบคุมการบริโภคยาสูบ พ.ศ....

1. สมาคมผู้บ่ม ผู้เพาะปลูก และผู้ค้าใบยาสูบไทย (สยท.) ได้ดำเนินการดังนี้

● ส่งผู้แทนไปให้ข้อคิดเห็น และระดมชาวไร่ยาสูบไปแสดงพลังคัดค้านในเวทีสาธารณะ ครั้งที่ 2 ที่อุดรธานี และครั้งที่ 3 ที่จ.เชียงราย โดยอ้างว่า ร่างพระราชบัญญัติควบคุมการบริโภคยาสูบนี้ จะส่งผลกระทบต่อเกษตรกรและผู้บ่มใบยาสูบของไทย

● ให้สัมภาษณ์แสดงความเห็นคัดค้านทางสื่อต่างๆ

● ระดมชาวไร่ยาสูบในจังหวัดภาคเหนือ และภาคอีสาน ให้ยื่นจดหมายคัดค้านผ่านผู้ว่าฯ ในหลายจังหวัด

ประเด็นที่ สยท. คัดค้าน

● หมวดเรื่องคณะกรรมการควบคุมยาสูบ เรียกร้องให้มีผู้แทนของชาวไร่ยาสูบอยู่ในคณะกรรมการด้วย โดยอ้างว่าเป็นผู้ได้รับผลกระทบจากกฎหมายนี้

ข้อเท็จจริง

1. ร่าง พ.ร.บ. ฉบับนี้ ไม่ได้มีมาตราใดที่เกี่ยวข้องกับการปลูกใบยาสูบเลย

2. ตามกรอบอนุสัญญาควบคุมการบริโภคยาสูบของโลก (FCTC) ได้ระบุไว้ชัดเจนว่า ประเทศภาคีต้องมีมาตรการในการปกป้องนโยบายสาธารณะจากการแทรกแซงของธุรกิจยาสูบ

3. ในหลายประเทศ บริษัทบุหรี่ได้ใช้ชาวไร่ยาสูบเป็นขบวนการในการต่อรองกับรัฐบาล

● มาตรา 39 เรื่องส่วนประกอบของผลิตภัณฑ์ยาสูบ โดยอ้างว่า การห้ามใช้ส่วนประกอบที่จำเป็นจะทำให้ชาวไร่ยาสูบหมดอาชีพ

ข้อเท็จจริง

มาตรานี้เป็นมาตราที่มีอยู่แล้วในกฎหมายปัจจุบัน แต่เขียนให้เป็นระบบ ยิ่งขึ้นที่สำคัญส่วนผสมที่เป็นปัญหาไม่ใช่ใบยาสูบ

แต่เป็นสารปรุงแต่งต่างๆ เพราะขณะนี้ผลิตภัณฑ์ยาสูบหลายชนิด ที่ใส่สารปรุงแต่งบางอย่าง เช่น รสชาติผลไม้ต่างๆ เพื่อล่อลวงค้าวัยรุ่นผู้หญิง

● มาตรา 40 ผลิตภัณฑ์ยาสูบต้องอยู่ในหีบห่อ และฉลากที่เป็นไปตามหลักเกณฑ์ โดยอ้างว่า การใช้ซองบุหรี่มาตรฐานจะทำให้บุหรี่ปลอมทำได้ง่ายขึ้น ทำให้ความต้องการใช้ใบยาสูบลดลง

ข้อเท็จจริง

การใช้ซองบุหรี่มาตรฐานเป็นสิ่งที่จำเป็น เพราะบุหรี่เป็นสินค้าที่ฆ่าผู้บริโภค จำเป็นต้องอยู่ในหีบห่อและมีฉลากตามที่กระทรวงสาธารณสุขกำหนด

หมายเหตุ : สยท. เป็นสมาชิกของ International Tobacco Growers Association (ITGA) ซึ่งเป็นองค์กรที่บริษัทบุหรี่ข้ามชาติ ลงขันสนับสนุนในช่วง 3 ปีที่ผ่านมา ITGA ได้ออกมาคัดค้านมาตราต่างๆ ของกรอบอนุสัญญาควบคุมการบริโภคยาสูบของโลก (FCTC) โดยอ้างว่าจะส่งผลกระทบต่ออาชีพของชาวไร่ยาสูบ โดยประเด็นการรณรงค์ของ ITGA คือ การขอเข้าไปเป็นกรรมการในคณะกรรมการที่เกี่ยวข้องกับการควบคุมการบริโภคยาสูบ การคัดค้านมาตราที่เกี่ยวข้องกับการควบคุมสารประกอบในบุหรี่ และการปลูกพืชทดแทน

2. สมาคมการค้ายาสูบไทย (TTTA)

เป็นตัวแทนให้กับผู้ค้าปลีก ผู้ค้าส่ง ผู้จัดจำหน่าย และผู้นำเข้าผลิตภัณฑ์ยาสูบ ได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากผู้จัดจำหน่าย และผู้นำเข้าผลิตภัณฑ์ยาสูบ รวมถึงฟิลลิป มอร์ริส (ไทยแลนด์) ลิมิเต็ด (ผู้จำหน่ายบุหรี่มาร์ลโบโร และแอลแอนด์เอ็ม) ได้ดำเนินการดังนี้

● ส่งผู้แทนไปให้ข้อคิดเห็น ในเวทีสาธารณะ ครั้งที่ 4

● แสดงความคิดเห็นคัดค้านทาง Website www.ttta.or.th ในประเด็นต่างๆ ดังนี้

- มาตรา 27 ห้ามขายแก่เด็ก
- มาตรา 29 ห้ามขายแบบแบ่งซอง
- มาตรา 38 ห้ามแสดงผลิตภัณฑ์ยาสูบ ณ จุดขาย
- มาตรา 40 ผลิตภัณฑ์ยาสูบต้องอยู่ในหีบห่อ และฉลากที่เป็นไปตามหลักเกณฑ์
- มาตรา 41 ผู้ผลิต ผู้นำเข้า ต้องส่งรายงานประจำปี

3. โรงงานยาสูบ ได้ดำเนินการดังนี้

● ใช้ช่องทางสื่อมวลชนต่างๆ ในช่วงเดือนสิงหาคม-กันยายนเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ความสำคัญของชาวไร่ยาสูบ และผลทางเศรษฐกิจจากการเพาะปลูกยาสูบ

● เข้าพบรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงการคลัง ให้ข้อมูลว่า ร่าง พ.ร.บ. นี้ จะมีการห้ามปลูกยาสูบในระยะเวลา 5 ปี

● สหภาพแรงงานยาสูบนำสมาชิกประมาณ 300 คน ไปประท้วงด้านหน้าเวทีประชาพิจารณ์ เมื่อวันที่ 14 กันยายน

● ส่งผู้แทนร่วมให้ความเห็นในเวทีประชาพิจารณ์ และได้เสนอประเด็นคัดค้านดังนี้

- มาตรา 39 เรื่องส่วนประกอบในบุหรี่
- มาตรา 40 ผลิตภัณฑ์ยาสูบต้องอยู่ในหีบห่อ และฉลากที่เป็นไปตามหลักเกณฑ์

- มาตรา 31- 35 การห้ามโฆษณาและส่งเสริมการขาย โดยขอให้
มาตราเหล่านี้อ่อนลง ในระดับเดียวกับการห้ามโฆษณาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

4. บริษัทบุหรี่ต่างประเทศ (บริษัทฟิลลิป มอร์ริส) ได้ส่งผู้แทน และบริษัท
กฎหมายไปร่วมให้ความเห็นในเวทีประชาพิจารณ์และได้เสนอประเด็นคัดค้านดังนี้

- มาตรา 31-35 การห้ามโฆษณาและส่งเสริมการขาย โดยขอให้
มาตราเหล่านี้ อ่อนลงในระดับเดียวกับการห้ามโฆษณาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

- ขอให้มีตัวแทนของผู้ประกอบธุรกิจอยู่ในกรรมการควบคุมการ
บริโภคยาสูบด้วย

องค์กรบังหน้า (ใหม่) ของบริษัทยาสูบข้ามชาติ

ไม่กี่เดือนที่ผ่านมา มี การเคลื่อนไหวของบริษัทยาสูบข้ามชาติที่ทำธุรกิจ
ในประเทศไทย ที่น่าจับตามองหลายเรื่อง โดยเฉพาะบริษัทฟิลลิป มอร์ริสประเทศไทย

บริษัทฟิลลิป มอร์ริส ประเทศไทย เจ้าของบุหรี่ยี่ห้อมาร์ลโบโร และแอลแอนด์เอ็ม
ได้เป็นแกนหลักในการก่อตั้งสมาคมการค้าบุหรี่ไทย (Thai Tobacco Trade Association
: TTTA) เพื่อเป็นตัวแทนผู้ค้าปลีกยาสูบ ผู้ขายส่ง และผู้นำเข้า เพื่อเป็นปากเสียงปกป้อง
ผลประโยชน์ของผู้ค้าบุหรี่ ได้ออกมาคัดค้านมาตราในร่างกฎหมายใหม่ที่ห้ามแบ่งขายบุหรี่
เป็นมวน ๆ ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อจำกัดการเข้าถึงบุหรี่ของเด็ก ๆ โดย TTTA เขาอ้างว่าจะ
กระทบถึงรายได้ของผู้ค้าปลีก

เอกสารลับของบริษัทฟิลลิป มอร์ริส ย้อนหลังไปถึง พ.ศ.2522 บันทึกไว้ดังนี้

**‘สมาคมการค้าของบริษัทผลิตบุหรี่ ซึ่งเป็นองค์กรบังหน้าที่ดีที่สุดของเรา กำลังได้
รับการเสริมสร้างให้เข้มแข็งยิ่งขึ้นในหลาย ๆ ประเทศ ที่มีการริเริ่มดำเนินกิจกรรมอย่างจริงจัง
สมาคมระดับประเทศหลาย ๆ สมาคม ก็กำลังได้รับการจัดตั้งขึ้น เช่นในบราซิล’**

คำกล่าวที่ว่า **‘สันดอนขุดได้ สันดานเปลี่ยนยาก’** ยังคงเป็นจริงเสมอ สำหรับ
อุตสาหกรรมฆ่าคนอย่างบริษัทยาสูบ

ฟิลลิป มอร์ริส สนับสนุนให้ตั้งสมาคมการค้าของบริษัทผลิตบุหรี่ยบราซิล เมื่อสาม
สิบปีก่อน

และตอนนี้สนับสนุนให้มีการตั้งขึ้นที่ประเทศไทย

แสดงว่าขณะนี้ประเทศไทยอยู่ในข่ายที่เขาจะ **‘ริเริ่มดำเนินกิจกรรมอย่างจริงจังใน
เชิงธุรกิจ’** ของเขาแล้ว

ที่น่าสนใจคือกรณีสมาคมการค้ายาสูบไทย ในสหรัฐอเมริกาเคยมีองค์กรลักษณะ
เดียวกันนี้ที่ชื่อว่า Tobacco Institute ซึ่งเป็นองค์กรที่มีประวัติยาวนานในการเคลื่อนไหว
คัดค้าน ริงเต้น บ่อนทำลายกฎหมายควบคุมยาสูบในสหรัฐฯ ตั้งแต่ พ.ศ.2501 โดยการ
ลงขันของบริษัทยาสูบ

ในปี พ.ศ.2541 บริษัทยาสูบถูกบังคับให้ตั้งยุบองค์กร Tobacco Institute ตาม
ข้อตกลงยอมความต่ออัยการ 48 รัฐในสหรัฐอเมริกา ที่ฟ้องเรียกร้องค่าเสียหายที่ใช้ไปในการ
รักษาผู้ที่เจ็บป่วยจากการสูบบุหรี่

การที่อัยการรัฐต่าง ๆ บังคับให้
บริษัทยาสูบข้ามชาติยุบ Tobacco Institute
ในสหรัฐอเมริกาเพราะวัตถุประสงค์ของ
องค์กรนี้ **ก็เพื่อขัดขวางความคืบหน้าในการ
ควบคุมยาสูบในอเมริกา**

กรณีที่ชัดเจนที่สุดคือ **การริ่งเต้น
คัดค้านการออกกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในเที่ยว
บินภายในประเทศอเมริกาเมื่อ พ.ศ.2533**

Tobacco Institute มีประสิทธิภาพ
ในการล้มร่างกฎหมายที่เสนอโดยรัฐ
ต่าง ๆ มีข้อมูลว่าระหว่าง ค.ศ.1979 – 1987
ในอเมริกามีการเสนอร่างกฎหมายควบคุม
ยาสูบ 583 ฉบับ ปรากฏว่าร่างกฎหมาย 542
ฉบับหรือ 93% ถูกริ่งเต้นจนกฎหมายตก
หรือถูกชะลอลงไป

**ตัวอย่าง ตามหลักฐานที่ปรากฏในเอกสาร
ลับของบริษัทยาสูบถึงบทความของ Tobacco
Institute**

**“สำรวจหาสมาชิกรัฐสภาที่มีแวว
ว่าจะเป็นผู้นำ ในรัฐสภารุ่นต่อไปจาก
เงื่อนไขของความอาวุโสและตำแหน่งเราควร
ปรับแผนงานที่กำลังดำเนินการอยู่ให้ละเอียด
ขึ้น เพื่อเสริมฐานะของเราในสายตาของ
สมาชิกรัฐสภากลุ่มนี้ให้ดีขึ้นเช่นแผนจัดเลี้ยง
อาหารเย็นและการรณรงค์หาทุน ตลอดจน
การตอบสนองความต้องการของสมาชิก
รัฐสภาที่จะจัดหาเงินทุนในกรณีพิเศษ”**

สถาบันยาสูบปี พ.ศ.2525

“อุตสาหกรรมบุหรี่ในสหรัฐฯ มีเป้าหมายที่จะหาช่องทางที่ดีกว่าที่เป็นอยู่ในการติดต่อสื่อสารระหว่างสำนักงานของเราในกรุงวอชิงตัน กับหน่วยงานที่จัดสรรเงินช่วยเหลือให้แก่หน่วยงานต่าง ๆ ในต่างประเทศ เพื่อทำให้เงินช่วยเหลือดังกล่าวตอบสนองวัตถุประสงค์ทางการเมืองของบริษัทได้ตรงเป้ายิ่งขึ้น นอกจากนี้ มีอาชีพในกรุงวอชิงตันควรพัฒนาการสำรวจหาผู้ที่สมควรได้รับ และเงื่อนไขของการได้รับเงินช่วยเหลือดังกล่าว ตลอดจนศึกษาว่าการให้เงินช่วยเหลือจะสนับสนุนสิ่งที่เราดำเนินการอยู่ได้อย่างไร”

สถาบันยาสูบปี พ.ศ. 2525

“โครงการป้องกันปรัมพายู่นไม่ให้สูบบุหรี่ ซึ่งเน้นว่าการสูบบุหรี่หรือไม่เป็นการตัดสินใจของผู้ใหญ่ อาจจะช่วยสกัดกั้นหรือ ประวิงเวลาการออกกฎหมายระเบียบควบคุมอุตสาหกรรมยาสูบเพิ่มเติมไว้ได้”

สถาบันยาสูบปี พ.ศ.2525

“บริษัทบราวน์ แอนด์วิลเลียมสัน จะไม่สนับสนุนโครงการป้องกันเยาวชนสูบบุหรี่ที่ชักจูงให้เยาวชนเลิกสูบ”

สถาบันยาสูบ ปี พ.ศ.2526

จากนี้ไปเราจะได้เห็นบทบาทของสมาคมการค้ายาสูบไทย **“องค์กรบังหน้าที่ดีที่สุดของเรา”** เมื่อกกล่าวถึงการตั้งองค์กรลักษณะเดียวกันในประเทศบราซิล ตามที่ปรากฏในเอกสารลับของบริษัทฟิลลิป มอริส ในการคัดค้านมาตรการควบคุมยาสูบของประเทศไทย

สมาคมชาวไร่ยาสูบ กัพหน้าบริษัทบุหรี่

“บุหรี่หรือสุขภาพ ต้องเลือกสุขภาพ” คือคำขวัญวันไม่สูบบุหรี่โลก พ.ศ.2531 ซึ่งเป็นปีแรกของวันไม่สูบบุหรี่โลก

ความจริงได้มีการประกาศอย่างเป็นทางการตั้งแต่ พ.ศ. 2507 ว่าการสูบบุหรี่ทำให้เกิดมะเร็งปอดและโรคอื่น ๆ และประเทศต่าง ๆ เริ่มรณรงค์ไม่สูบบุหรี่ตั้งแต่นั้น เร็วบ้างช้าบ้าง ทำกันจริงจังมั่งไม่จริงจังมั่ง

พ.ศ.2531 **ทั่วโลกมีผู้เสียชีวิตจากการสูบบุหรี่ปีละ 2 ล้านกว่าคน วันละ 7,000 คน หรือเท่ากับจำนวนคนที่ตายจากเครื่องบิน 747 ที่บรรทุกผู้โดยสารลำละ 350 คน ตกวันละ 20 ลำ**

การวิเคราะห์ทางเศรษฐกิจพบว่า ภาษีและกำไรที่ได้จากกิจการยาสูบไม่คุ้มกับค่าใช้จ่ายในการรักษาโรคที่เกิดจากการสูบบุหรี่ และความสูญเสียที่เกิดจากการเจ็บป่วยและเสียชีวิตก่อนเวลาไม่นับ ความทุกข์ทรมานของผู้ที่เจ็บป่วยจากการสูบบุหรี่และครอบครัว

ธนาคารโลกจึงประกาศอย่างเป็นทางการ งดให้สินเชื่อเพื่อกิจการยาสูบทุกกรณี พร้อมทั้งแนะนำให้รัฐบาลประเทศต่าง ๆ ห้ามโฆษณายาสูบ และขึ้นภาษียาสูบเพื่อป้องกันเด็ก ๆ ไม่ให้เสพติดบุหรี่ตั้งแต่ พ.ศ.2532

ยี่สิบกว่าปีผ่านไป ทั่วโลกมีผู้เสียชีวิตปีละหกล้านคน

ความสูญเสียที่เกิดจากบุหรี่ต่อ สุขภาพ สังคม และเศรษฐกิจเป็นที่ยอมรับกันทั่วไป

และเกิดกฎหมายระหว่างประเทศฉบับเดียวที่เกี่ยวกับสุขภาพที่ชื่อว่าอนุสัญญาควบคุมยาสูบ เพื่อคุ้มครองประชากรโลกทั้งในปัจจุบันและที่จะเกิดมาในอนาคตจากพิษภัยร้ายแรงของยาสูบ

บริษัทผู้ผลิตและส่งเสริมการขายสินค้าเสฟติดที่ฆ่าครึ่งหนึ่งของผู้บริโภคมีภาพพจน์ตกต่ำ มีความน่าเชื่อถือต่ำที่สุดในบรรดาธุรกิจยี่สิบห้าประเภทที่มีการสำรวจ

ตลอดระยะเวลาสี่สิบปีแห่งการต่อสู้ระหว่างบริษัทบุหรี่และฝ่ายที่พยายามควบคุมการสูบบุหรี่ ฐานะของบริษัทบุหรี่ได้ค่อย ๆ กลายสภาพจากนักเลงโตที่โอหัง คัดค้านและขัดขวางมาตรการควบคุมยาสูบของรัฐบาลต่าง ๆ อย่างเปิดเผย มาเป็นการต่อสู้ทางใต้ดินหรือผ่านองค์กรบังหน้าอื่น ๆ

แต่ข้อถกเถียงของผู้ที่คัดค้านข้อเสนอเพื่อควบคุมยาสูบจะขาดน้ำหนักทันทีเมื่อถูกเปิดโปงว่าผู้ที่คัดค้านนั้น มีความเกี่ยวพันกับบริษัทบุหรี่

บุคคล องค์กรบังหน้าที่คัดค้านมาตรการควบคุมยาสูบแทนบริษัทบุหรี่มีหลากหลายตั้งแต่นักการเมือง นักวิชาการ สื่อมวลชน สมาคมผู้ค้าปลีก สมาคมภัตตาคาร และสมาคมผู้ค้าใบยาสูบ

องค์กรด้านสุดท้ายที่บริษัทบุหรี่ใช้เป็นเครื่องมือในการคัดค้าน ชะลอมาตรการควบคุมยาสูบคือ สมาคมผู้ค้าใบยาสูบ

ในประเทศไทย ภาพนี้ยิ่งชัดเจนมากขึ้น มากขึ้น

ทั้งจากการเคลื่อนไหวคัดค้านการพิจารณาร่างกฎหมายเกี่ยวกับการควบคุมส่วนประกอบการผลิตบุหรี่ของกฎหมายยาสูบโลก เมื่อสองปีก่อน และการคัดค้านการขึ้นภาษีบุหรี่ของรัฐบาลปัจจุบัน

ในอีกภาพหนึ่งโรงงานยาสูบไทยเผยแพร่ข่าวเป็นระยะ ๆ ถึงการพาสื่อมวลชนเยี่ยมชมไร่และชาวไร่ยาสูบ กล่าวอ้างความสำคัญของพืชยาสูบที่มีต่อเศรษฐกิจของประเทศอย่างเกินความจริง

และที่สำคัญที่สุด กล่าวอ้างถึงผลกระทบของนโยบายควบคุมยาสูบของภาครัฐ

ที่จะมีต่อชาวไร่ยาสูบอย่างเกินความจริง

ความจริงก็คือ นโยบายและมาตรการควบคุมยาสูบต่าง ๆ ที่รัฐบาลไทยทำมาตลอดยี่สิบกว่าปีที่ผ่านมา ยังไม่ได้ทำให้จำนวนคนไทยที่สูบบุหรี่ลดลงแต่ประการใด

จากจำนวนผู้สูบบุหรี่ที่มี 12 ล้านคนเศษในปี พ.ศ.2534 เป็น 13 ล้านคนในปี พ.ศ.2554

เมื่อบริษัทข้ามชาติ ใช้ชาวไร่ยาสูบไทย

คัดค้านกฎหมายยาสูบฉบับใหม่

(เพื่อประโยชน์ของบริษัทบุหรี่เอง)

ประเด็นหลักที่ชาวไร่ยาสูบไทยออกมาเคลื่อนไหวคัดค้านกฎหมายยาสูบฉบับใหม่ คือ มาตรา 39 ว่าด้วยการควบคุมสารปรุงแต่งกลิ่นรสที่ใช้ในการผลิตบุหรี่ซิการ์แรต

น่าสนใจที่การคัดค้านกฎหมายมาตรานี้ของชาวไร่ยาสูบไทย เป็นประเด็นเดียวกันกับที่บริษัทฟิลลิป มอริส จำกัด หน่วยงานบุหรี่มาร์ลโบโร และแอลแอนด์ เอ็มคัดค้านการออกกฎกระทรวงเกี่ยวกับการแจ้งส่วนประกอบที่ใช้ในการผลิตบุหรี่ซิการ์แรตของกระทรวงสาธารณสุข เมื่อยี่สิบปีก่อน

ผู้เขียนขอแนะนำเอกสารลับภายในของบริษัทบุหรี่ข้ามชาติ นำโดยบริษัท ฮาร์ เจ เรย์ โนลด์ บริษัทฟิลลิป มอริส ที่เกี่ยวข้องกับการคัดค้านกฎหมายแจ้งส่วนประกอบของไทยดังต่อไปนี้

เอกสารติดต่อภายในของบริษัทจากนายดอน พอแมน ลงวันที่ 14 พฤษภาคม 2536 ความตอนหนึ่งว่า

“...เราต้องดำเนินนโยบายคัดค้านการออกกฎหมายที่จะทำให้ผู้ผลิตต้องแจ้งรายการส่วนประกอบผลิตภัณฑ์บุหรี่รายี่ห้อ ถ้าหากประเทศไทยผ่านร่างกฎหมายนี้ได้สำเร็จ จะส่งผลกระทบต่อรายได้ไปทั่วโลก ที่เรื่องนี้จะได้รับการพิจารณาอย่างจริงจังในอีกหลาย ๆ ประเทศ จึงมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อองค์กรของเราและเราต้องทำทุกอย่างเพื่อป้องกันไม่ให้กฎหมายผ่านออกมาได้ในประเทศไทย”

เอกสารภายในของฝ่ายกฎหมาย บริษัทฟิลลิป มอริส โดยนายมาร์ค พี ฟรีดแมน ปี พ.ศ.2542 สรุปการต่อสู้ของบริษัทต่อการคัดค้านการออกกฎหมายแจ้งรายการส่วนประกอบผลิตภัณฑ์ของประเทศไทยไว้ดังนี้ (Phillip Morris Worldwide Regulatory Affairs, 1999)

พ.ศ.2535 เริ่มมีความพยายามออกกฎหมายที่จะให้ผู้ผลิตบุหรี่แจ้งรายการส่วนประกอบผลิตภัณฑ์เป็นรายี่ห้อ

พ.ศ.2535-2540 การเจรจาต่อรองให้มีการแจ้งรายการส่วนประกอบโดยวิธีอื่น (ที่ไม่ใช่เป็นรายี่ห้อ)

พ.ศ.2541 มีนาคม กฎกระทรวงมีผลบังคับใช้ การเสนอร่างกฎหมายแจ้งส่วนประกอบผลิตภัณฑ์เป็นรายี่ห้อของประเทศไทย เป็นการริเริ่มครั้งแรกในโลก ก่อนกรณีของรัฐแมสซาชูเซต และบริติช โคลัมเบีย ในแคนาดา

● ความพยายามของเราในการป้องกันไม่ให้กฎหมายนี้ออกมาได้ ระหว่าง พ.ศ.2535-2540 ฝ่ายกิจกรรมองค์กรและฝ่ายประสานงานรัฐบาลที่วอชิงตัน ได้มีการติดต่อกันนับครั้งไม่ถ้วนกับเจ้าหน้าที่รัฐบาลไทย และผู้แทนของประเทศอื่น ๆ ที่มีผลประโยชน์เกี่ยวข้องเพื่อเจรจาทางเลือกในการแจ้งรายการส่วนประกอบผลิตภัณฑ์เป็นรายี่ห้อที่เป็นที่ยอมรับของฝ่ายธุรกิจและรัฐบาลไทย

● สุดท้าย กฎกระทรวงเกี่ยวกับการแจ้งรายการ ส่วนประกอบ ได้รับการประกาศในราชกิจจานุเบกษา วันที่ 13 สิงหาคม พ.ศ.2540 และเรามีเวลา 180 วัน ที่จะทุ่มพลังของเราไปเพื่อขั้นตอนการปฏิบัติตามกฎหมาย

● ในการที่จะปฏิบัติตามกฎกระทรวงของไทย เราต้องชั่งน้ำหนักและคำนึงถึงผลกระทบ ที่จะเกิดขึ้นกับที่อื่น ๆ ในโลก โดยเฉพาะในการรักษาความลับทางการค้าของเรา และการฟ้องร้องที่อาจเกิดขึ้นที่อื่น เช่น กฎหมายเปิดเผยส่วนประกอบที่กำลังจะออกในประเทศ นิวซีแลนด์ และชิลี และต้องระวังการกระทำที่ส่งผลเสียต่อรูปคดีที่กำลังมีการฟ้องร้องที่รัฐแมสซาชูเซต

● เพื่อที่จะให้บรรลวดูประสงคดังกล่าวแล้วฝ่ายกฎหมายของเราได้รวบรวมทีมงาน จากหลากหลายฝ่าย ประกอบด้วย ไพฑูรย์ ดอน ทอม และตัวผมเอง โรเจอร์ วิกเคน ที่นิวยอร์ก ดิด คอกซ์ และอลัน คอนเฟอร์ ที่ริชมอนด์ สหรัฐฯ เพื่อดูแลเรื่องนี้

● ขณะเดียวกัน เราได้ติดต่ออย่างใกล้ชิดกับบริษัทธุรกิจยาสูบอื่นๆ ในประเทศไทย

● ปัจจัยที่สำคัญที่สุดที่นำไปสู่ความสำเร็จของเราคือ การประสานงานกับฝ่ายที่ออกกฎหมายระเบียบตั้งแต่ต้น เราพุ่งเป้าไปที่การสร้างความสัมพันธ์กับกระทรวงสาธารณสุข จากการติดต่ออย่างสม่ำเสมอทำให้เรารู้แผนการและรายละเอียดการออกกฎกระทรวง

● เพื่อความปลอดภัยในการรักษาความลับของเรา สินค้าที่จะส่งไปขายในประเทศไทยทั้งหมดได้ย้ายไปผลิตที่ฟิลิปปินส์ มาเลเซีย

● เราพบกับเจ้าหน้าที่สถานทูตในกรุงเทพฯ สม่ำเสมอ ฝ่ายประชาสัมพันธ์ของเราติดต่อกับสำนักผู้แทนการค้าของจีน และคู่แข่งของเราในยุโรปติดต่อกับเจ้าหน้าที่ด้านการค้าของอียู

● หนังสือรับรองระหว่างรัฐบาลต่อรัฐบาล สร้างความมั่นใจได้ระดับหนึ่งว่าข้อมูลของเราจะถูกรักษาเป็นความลับ แม้ว่าเราจะต้องแจ้งต่อรัฐบาลไทย

● โดยสรุป ประสบการณ์ของเรากับประเทศไทย

แสดงให้เห็นว่าการเปิดเผยส่วนประกอบผลิตภัณฑ์ สร้างปัญหาให้กับบริษัทของเรามากมายเพียงไร ทั้งด้านค่าใช้จ่าย เวลา และอิสระในการประกอบธุรกิจ

● นอกจากปัญหาความลับทางการค้าที่เกี่ยวข้องกับการเปิดเผยส่วนประกอบเป็นรายยี่ห้อ หากมีการแพร่ระบาดของกฎระเบียบแบบเดียวกันไปทั่วโลก จะเป็นอันตรายอย่างยิ่งต่อการดำเนินธุรกิจในวันต่อวันของเรา

จากเอกสารลับภายในของบริษัท จะเห็นว่าฟิลลิป มอร์ริส วึ่งเดินต่อสู้เรื่องกฎหมายการแจ้งส่วนประกอบที่ใช้ในการผลิตบุหรี่ซิการ์แรตอย่างเอาเป็นเอาตายเพียงใด

แต่ภาพที่ปรากฏในขณะนี้ กลุ่มที่ออกมาคัดค้านกฎหมายมาตรานี้อาจเปิดเผยคือ สมาคมผู้ปลูก ผู้เพาะปลูก และผู้ค้าใบยาสูบไทย ซึ่งเป็นสมาชิกของสมาคมผู้ปลูกยาสูบนานาชาติ (International Tobacco Grower Association : ITGA) ซึ่ง ITGA ลงขันสนับสนุนโดยบริษัทบุหรี่ข้ามชาติ เป็นผู้อยู่เบื้องหลังในการขึ้นการคัดค้านร่างกฎหมายยาสูบฉบับใหม่ของประเทศไทย

“ควรมีการดำเนินการให้กลุ่มประเทศเป้าหมายเกิดความตระหนักถึงภัยคุกคามต่อระบบเศรษฐกิจของประเทศต่างๆ ในระยะยาวจากการใช้มาตราต่างๆ เพื่อควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบ เราควรทำงานกับผู้ที่อยู่ในกลุ่มประเทศผู้ปลูกใบยาสูบผ่านทางเครือข่ายการจัดซื้อใบยาสูบของเรา ไม่ใช่ผ่านทางบริษัทผลิตบุหรี่ของเราในประเทศอื่นที่ไม่ได้ปลูกยาสูบ วิธีนี้มีข้อได้เปรียบตรงที่ผู้ที่จะทำงานดังกล่าวคือ กลุ่มพลังในภาคเกษตรกรรมของแต่ละประเทศ ซึ่งล้วนเป็นประชาชนในกลุ่มประเทศโลกที่สามเอง ไม่ใช่บริษัทบุหรี่ที่กำลังถูกโจมตีอยู่ และไม่ใช่บริษัทบุหรี่ข้ามชาติที่มุ่งแสวงหากำไรเกินควร”

บริษัทบริติชอเมริกันโทแบคโค ปี พ.ศ.2522

อุตสาหกรรมยาสูบระบุว่า “การระดมพลังในอุตสาหกรรมผลิตใบยาสูบ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในกลุ่มประเทศกำลังพัฒนานั้นเป็นหนึ่งในจุดต่อสู้ที่มีประสิทธิภาพสองจุดสำหรับการรับมือกับองค์กรอานามัยโลก”

บริษัท อาร์ เจ เรย์โนลด์ ปี พ.ศ.2524

“เรายังได้ช่วยจัดตั้งกลุ่มชาวไร่ยาสูบในหลายๆ ประเทศอีกด้วย ตัวอย่างเช่น พลังของชาวไร่ยาสูบได้ช่วยให้อุตสาหกรรมยาสูบมีบทบาทในการทำให้องค์กรอาหารและเกษตร (FAO) ไม่มีจุดยืนต่อต้านการปลูกใบยาสูบ อันที่จริงจุดยืนในเรื่องนี้ขององค์การอาหารและเกษตร ได้กลับตาลปัตรเลยทีเดียว หลายประเทศที่เราได้ร่วมมืออย่างใกล้ชิดกับชาวไร่ยาสูบและเป็นประเทศที่มีความสำคัญอย่างมากในการผลักดันให้องค์กร FAO เปลี่ยนจุดยืนดังกล่าว ได้แก่ มาลาวี ซิมบับเว อาร์เจนตินา และไทย”

บริษัท ฟิลลิป มอร์ริส ปี พ.ศ.2528

ถึงเวลารัฐบาลใส่ใจ แก้ปัญหาชาวไร่ยาสูบอย่างจริงจัง

สถานการณ์ที่ชาวไร่ยาสูบจำนวนมากมาคัดค้านร่างพระราชบัญญัติควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบ พ.ศ. ในการทำประชาพิจารณ์ร่างกฎหมายดังกล่าว เมื่อวันที่ 14 กันยายน ที่ผ่านมา ที่โรงแรมริชมอนด์ จังหวัดนนทบุรี

ส่วนหนึ่งเพราะการขึ้นราคาของบริษัทบุหรี่ทั้งไทยและเทศ ในการให้ข้อมูลที่บิดเบือนแก่ชาวไร่อีกส่วนหนึ่งเพราะอวิชาที่มีอยู่ในแวดวงผู้ที่เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมและเกษตรกรรมยาสูบในสังคมไทย

สถานการณ์ที่เป็นอยู่ในประเทศไทย บางประเทศเพื่อนบ้านเราได้คาดการณ์ล่วงหน้า และริเริ่มแนวทางแก้ไขไปก่อนแล้ว

ในมาเลเซียมีบริษัทบุหรี่ข้ามชาติทั้ง บีเอที และแจแปนโทแบคโค ตั้งโรงงานผลิตบุหรี่อยู่

ในอดีตรัฐบาลมาเลเซียสนับสนุนและส่งเสริมการทำไร่ยาสูบด้วยเหตุผลเพื่อเป็นการแก้ปัญหาความยากจน ส่วนใหญ่ในรัฐกลันตันและตรังกานู ยาสูบจัดเป็นพืชเศรษฐกิจ การดำเนินการสนับสนุนผ่าน The National Tobacco Board ทั้งด้านการวิจัยและเงินทุนสนับสนุน ขณะเดียวกันรัฐบาลมาเลเซียก็ลงทุนด้วยการเป็นหุ้นใหญ่ในธุรกิจยาสูบข้ามชาติที่ตั้งฐานผลิตในประเทศมาเลเซีย

ในขณะที่กระทรวงสาธารณสุขมาเลเซีย ก็พยายามผลักดันมาตรการควบคุมยาสูบ และร่วมลงนามในอนุสัญญาควบคุมยาสูบ องค์การอนามัยโลก ซึ่งหมายถึงการมีพันธกรณีที่จะต้องปฏิบัติตามข้อกำหนดในการควบคุมยาสูบต่างๆ ตามที่ระบุในอนุสัญญา

รัฐบาลมาเลเซียมีความขัดแย้งในการกำหนดนโยบาย ระหว่างการควบคุมยาสูบเพื่อสุขภาพของชาวมาเลเซีย กับการดูแลชาวไร่ยาสูบ และรายได้จากการถือหุ้นในธุรกิจยาสูบ

สถานการณ์เหมือนกับในประเทศไทยมาก เพียงแต่ต่างกันที่รัฐบาลไทยเป็นเจ้าของโรงงานยาสูบ

แต่ตั้งแต่พ.ศ.2548 ชาวไร่ยาสูบมาเลเซียก็เริ่มประสบปัญหาจากการเปิดเขตการค้าเสรีอาเซียน ที่ทำให้ภาษีศุลกากรใบยาสูบค่อยๆ ลดลง ทำให้ชาวไร่ยาสูบมาเลเซียต้องแข่งขันกับชาวไร่ยาสูบในอาเซียนด้วยกัน ผลผลิตใบยาของชาวไร่ยาสูบมาเลเซียเริ่มมีปริมาณเกินความต้องการของตลาด

รัฐบาลมาเลเซียจึงได้ว่าจ้างให้บริษัทที่ปรึกษาจากสหรัฐอเมริกา มาทำการศึกษาวិเคราะห์ว่า **“รัฐบาลควรจะทำนโยบายเกี่ยวกับธุรกิจยาสูบของมาเลเซียอย่างไร”** เพื่อให้ได้นโยบายที่สมดุลทั้งด้านสุขภาพ รายได้จากภาษียาสูบ และมีทางออกแก่ชาวไร่ยาสูบ

รายงานการศึกษาฉบับดังกล่าว สรุปว่า

1. รัฐบาลมาเลเซียควรที่จะควบคุมการสูบบุหรี่อย่างเข้มแข็งรวมถึงการขึ้นภาษียาสูบ เพื่อให้รัฐมีรายได้เพิ่มขึ้น และเพื่อสุขภาพของคนมาเลเซีย รวมทั้งเพื่อลดภาระค่ารักษาพยาบาลผู้ที่ป่วยจากการสูบบุหรี่
2. การที่ชาวไร่ยาสูบมาเลเซียจะประสบปัญหามากขึ้น จะไม่ใช่เป็นผลจากการควบคุมยาสูบของรัฐบาลมาเลเซีย แต่จะเป็นเพราะกลไกการตลาดเขตการค้าเสรีอาเซียน และบริษัทบุหรี่จะหันไปซื้อใบยาสูบที่ต้นทุนต่ำกว่าจากประเทศเพื่อนบ้าน

ในปี พ.ศ.2552 รัฐบาลมาเลเซียจึงได้ออกกฎหมายปรับโครงสร้างคณะกรรมการยาสูบ National Tobacco Board ซึ่งมีพันธกิจสนับสนุนกิจการเกี่ยวกับการปลูกยาสูบเป็น **“National Kenaf and Tobacco Board”** หรือ **“คณะกรรมการคีนอฟและยาสูบแห่งชาติ”** ซึ่งสนับสนุนทั้งการปลูกยาสูบและการปลูกพืชคีนอฟทดแทน

คีนอฟ เป็นพืชในตระกูลปอที่สามารถใช้ในการทำวัสดุหีบห่อ กระดาษ และวัสดุอื่นๆ ที่ใช้ในอุตสาหกรรม โดยมีงานวิจัยที่พบว่าได้ผลตอบแทนที่ดีใกล้เคียงการปลูกพืชยาสูบ

ข้อตกลงยอมความบริษัทบุหรี่ครั้งประวัติศาสตร์

ภายหลังจากการเผยแพร่บทความทางวิชาการในวารสารทางการแพทย์ว่าการสูบบุหรี่สัมพันธ์กับการเกิดมะเร็งปอดและโรคอื่น ๆ ในปี ค.ศ.1950 หลังจากนั้นอีกไม่กี่ปีก็มีผู้ฟ้องบริษัทบุหรี่ในสหรัฐอเมริกาด้วยการขายผลิตภัณฑ์ที่เป็นอันตราย การโฆษณาอย่างขาดความรับผิดชอบ การโกหกหลอกลวง และการฝ่าฝืนกฎหมายคุ้มครองผู้บริโภคของรัฐต่างๆ

มีผู้ฟ้องร้องบริษัทบุหรีมากกว่า 800 ราย ระหว่าง ค.ศ.1950-1994 ต่อศาลในรัฐต่างๆ ในจำนวนคดีทั้งหมดนี้ มีเพียงสองรายเท่านั้นที่ผู้ฟ้องเป็นฝ่ายชนะคดีในศาลชั้นต้น แต่ก็พ่ายแพ้ในศาลอุทธรณ์

ในกลางทศวรรษที่ 1990 อัยการรัฐมากกว่า 40 รัฐ ในอเมริกาทยอยยื่นฟ้องบริษัทบุหรีต่อศาล ข้อหาว่าผลิตภัณฑ์ของบริษัทบุหรีก่อให้เกิดปัญหาสุขภาพต่อประชากรในรัฐ ทำให้รัฐต้องเสียค่าใช้จ่ายในการรักษาพยาบาล เป็นภาระต่อระบบบริการสุขภาพ คำฟ้องเรียกร้องให้บริษัทบุหรีชดใช้ค่าเสียหายที่รัฐต้องเสียค่าใช้จ่ายในการรักษาโรคที่เกิดจากการสูบบุหรี

การฟ้องเพื่อเรียกร้องค่าเสียหายโดยอัยการรัฐทำให้ข้อโต้แย้งที่บริษัทบุหรีใช้ในการต่อสู้อย่างได้ผลเวลาถูกฟ้องร้องโดยแต่ละบุคคลว่า **การสูบบุหรีเป็นความรับผิดชอบของแต่ละบุคคล** (ที่ฟ้องร้อง) ไม่สามารถนำมาใช้ในการต่อสู้คดีที่อัยการรัฐต่างๆ ฟ้องร้องได้

ในที่สุดสภาคองเกรส สหรัฐอเมริกาต้องเข้ามาจัดการ และบริษัทบุหรีตกลงยอมความ เป็นข้อตกลงที่เรียกว่า The Tobacco Master Settlement Agreement (MSA) ทั้งนี้มี 4 รัฐคือมิสซิสซิปปี ฟลอริดา เทกซัส และมินิโซต้า ที่บรรลุข้อตกลงกับบริษัทบุหรีในการเรียกร้องค่าเสียหายไปก่อนหน้านี้แล้ว

The Tobacco Master Settlement Agreement (MSA) มีผลบังคับใช้ พฤศจิกายน 2541

4 บริษัทใหญ่ ฟิลลิป มอร์ริส / อาร์เจย์ เรย์โนล / บราวแอนด์วิลเลียมสัน / ลอริล ลาร์คกับอัยการ 48 รัฐ ครองส่วนแบ่งตลาด 97% ฟ้องเรียกร้องค่ารักษาพยาบาลบริษัทบุหรียอมความและจะต้องดำเนินการ

- ลดกิจกรรมการตลาดบางประเภท / รูปแบบ

- จ่ายค่าเสียหาย เพื่อชดใช้เป็นค่ารักษาพยาบาลแก่รัฐต่าง ๆ

- เงินบางส่วนเป็นกองทุน American Legacy Foundation เพื่อเป็นกองทุนในการรณรงค์เพื่อการไม่สูบบุหรี

- บริษัทบุหรีต้องยุบ / ยุติ

- Tobacco Institute (องค์กรบ่งหน้าที่วิงวอนคัดค้านกฎระเบียบในการควบคุมยาสูบ ประชาสัมพันธ์ข้อดีของการสูบบุหรีทางเศรษฐกิจ และดิสเครดิตชาว/บุคคลที่สนับสนุนการควบคุมยาสูบ)

- The Center for Indoor Air Research (CIAR) (องค์กรที่เบี่ยงเบนปัญหาอันตรายของควันบุหรีมือสองโดยการสนับสนุนการทำวิจัยสารที่เป็นอันตรายอื่นในอาคาร)

- The Council for Tobacco Research (CTR) (องค์กรที่โต้แย้งงานวิจัยทางการแพทย์ถึงพิษภัยของการสูบบุหรี สนับสนุนการทำวิจัยจอมปลอมที่ไม่สามารถสรุปว่าการได้รับควันบุหรีมือสองเป็นอันตราย)

- จ่ายค่าปรับ 206 พันล้านดอลลาร์ในเวลา 25 ปี

- รัฐต่างๆ จะไม่มีสิทธิ์ฟ้องร้องบริษัทบุหรีภายใน 25 ปีนี้

ในปี พ.ศ.2542 ได้มีการบรรลุข้อตกลงเฟสสองโดย

- บริษัทบุหรีทั้ง 4 ตกลงกับ 14 รัฐที่ปลูกยาสูบในอเมริกา โดยบริษัทบุหรีต้องจ่ายเงินตั้งกองทุน The National Tobacco Growers Settlement Trust Fund เพื่อชดใช้รายได้ที่จะลดลงจากราคาบุหรีที่แพงขึ้นทำให้ยอดขายลดลงตามข้อตกลง MSA

ตั้งแต่ พ.ศ.2541 เรื่อยมาบริษัทบุหรีขนาดเล็กๆ อีก 41 บริษัทได้เข้าร่วมลงนามในข้อตกลงยอมความ MSA ด้วยเงื่อนไขเช่นเดียวกับ 4 บริษัทใหญ่ที่ยอมความนำหน้าไว้ก่อนหน้านี้

รายละเอียดของข้อตกลงยอมความบริษัทบุหรีต้อง

1. ลดการโฆษณา / ส่งเสริมการขาย / การวิงวอน และการฟ้องร้อง โดยเฉพาะที่เกี่ยวกับการพุ่งเป้าหมายไปที่เด็ก ๆ

2. ยุบองค์กรที่เกี่ยวกับยาสูบ 3 องค์กร Tobacco Institute/The CIAR / The CTR

3. เปิดเผยเอกสารภายในของบริษัทบุหรีต่อสาธารณะ

4. จ่ายเงินเข้ากองทุน National Public Education Foundation สำหรับใช้ในกิจการที่เกี่ยวกับการลดการสูบบุหรีในเด็ก ๆ

5. จ่ายเงินชดเชยให้แก่รัฐต่าง ๆ ตามข้อตกลง

คำวิจารณ์ที่มีต่อข้อตกลงยอมความ

ผู้ที่สนับสนุนการควบคุมยาสูบบางคนมีความเห็นว่า ข้อตกลง MSA อ่อนข้อต่อบริษัทบุหรีมากเกินไปและบริษัทบุหรีเป็นฝ่ายชนะจากการได้รับการคุ้มครองการถูกฟ้องไปอีกนาน บางคนเห็นว่าเป็นการเสียโอกาสที่จะทำให้การสูบบุหรีลดลง บางคนเห็นว่าสิ่งที่ได้เทียบไม่ได้กับหลักฐานความเสียหายที่ยาสูบก่อกับสังคม

ข้อคิดเห็นของ บรรณาธิการ SMART

ภายหลังจากข้อตกลง MSA หุ่นของบริษัทบุหรี่ตกลงเพียงไม่กี่วันก็ติดกลับขึ้นมาใหม่ โดยบริษัทบุหรี่ผลักภาระเงินที่ต้องจ่ายให้แก่รัฐต่างๆ ให้แก่ผู้สูบบุหรี่ ทำให้กำไรของบริษัทไม่ได้ลดลง

งานนี้ผู้ได้รับเคราะห์คือผู้สูบบุหรี่อีกตามเคย

บริษัท ฟิลลิป มอร์ริส เจ้าของบริษัทบุหรี่ยี่ห้อมาร์ลโบโร และแอล แอนด์เอ็มประกาศในเว็บไซต์ของบริษัทอย่างเป็นทางการว่าการสูบบุหรี่เป็นสาเหตุของการเกิดมะเร็งและโรคอื่นๆ การสูบบุหรี่เป็นการติดสารเสพติด ทั้งที่ก่อนหน้านี้ได้ปฏิเสธถึงพิษภัยและการเสพติดของบุหรี่มาโดยตลอด การเดินทางมาครั้งนี้เชื่อว่าจะใช้เป็นข้อต่อสู้ทางคดี หากมีผู้สูบบุหรี่ที่เจ็บป่วยฟ้องเรียกร้องค่าเสียหายจากบริษัท โดยบริษัทบุหรี่จะอ้างว่า **‘เรบอกคุณแล้วว่าบุหรี่เป็นสิ่งเสพติด และทำให้เกิดโรคมามากมาย คุณอยากสูบบุหรี่ (ช่วยไม่ได้)’**

ท่านที่สนใจ อ่านข้อมูลภาษาอังกฤษ เปิดอ่านได้ใน Google : The Tobacco Master Settlement Agreement (MSA)

เมื่อเร็วๆ นี้ บริษัทฟิลลิป มอร์ริส ร่วมกับผู้นำเข้าบุหรี่รายอื่นๆ ก่อตั้งองค์กรใหม่ขึ้นในประเทศไทยชื่อ Thai Tobacco Trade Associations หรือสมาคมผู้ค้ายาสูบไทย เพื่อทำหน้าที่คล้าย Tobacco Institute ที่ถูกยุบไปโดยศาลในสหรัฐอเมริกา

ในทันทีที่เป็นดินทรายที่ไม่เหมาะกับการปลูกต้นคีนาฟ การวิจัยโดย Malaysian Agricultural Research and Development Institute (Mardi) หรือสถาบันวิจัยและพัฒนาเกษตรกรรมมาเลเซีย ก็พบว่า การปรับปรุงพื้นที่ด้วยซีไคหรือกากต้นปาล์มน้ำมัน และการสร้างระบบท่อส่งน้ำทำให้สามารถปลูกข้าวโพดหวานสลับกับการปลูกถั่วหรือพืชอื่น ซึ่งก็จะสามารถได้ไม่น้อยกว่าการปลูกยาสูบ

รัฐบาลมาเลเซียโดย National Kenaf and Tobacco Board จึงเริ่มสนับสนุนการปลูกพืชทดแทนให้ชาวไร่ยาสูบเป็นทางเลือก ชาวไร่ยาสูบที่ต้องการจะปลูกพืชยาสูบ ก็ยังคงจะได้รับการสนับสนุนต่อไป แต่ใครที่ต้องการปลูกพืชคีนาฟเป็นพืชทดแทนรัฐก็จะให้การสนับสนุนด้วย

พร้อมๆ กับการดำเนินนโยบายควบคุมยาสูบจนมีการปรับโครงสร้างและขึ้นภาษี จนราคาบุหรี่ที่แพงที่สุดเท่ากับ 70 บาทมาสองปีแล้ว รวมถึงมีการตั้งกองทุนเพื่อสนับสนุนการควบคุมยาสูบและสร้างเสริมสุขภาพ คล้ายกับ สสส.ของไทยเรา

หันมาดูประเทศไทยในช่วงยี่สิบปีที่ผ่านมา จำนวนชาวไร่ยาสูบ พื้นที่เพาะปลูกยาสูบ และโรงบ่มใบยาในจังหวัดภาคเหนือลดลงอย่างต่อเนื่อง ถามว่าเป็นเพราะการรณรงค์ไม่สูบบุหรี่ของรัฐบาลและหน่วยงานอื่นๆ หรือไม่ คำตอบก็คือไม่ใช่อย่างแน่นอน เพราะจำนวนผู้สูบบุหรี่ไทยในวันนี้ยังคงอยู่ที่ประมาณ 12 ล้านคน และจำนวนยอดจำหน่ายบุหรี่ยังอยู่ที่ประมาณสองพันล้านซองต่อปี เท่ากับเมื่อยี่สิบปีก่อน

แต่ที่จำนวนชาวไร่ยาสูบ พื้นที่เพาะปลูกยาสูบค่อยๆ ลดลง เป็นเพราะบุหรี่ยี่ห้อที่ผลิตจากต่างประเทศเข้ามามีส่วนแบ่งตลาดบุหรี่ในประเทศไทยเพิ่มขึ้น จากศูนย์เปอร์เซ็นต์ เมื่อยี่สิบปีก่อนเป็น 20 เปอร์เซ็นต์ในขณะนี้

นั่นคือ โรงงานยาสูบได้ลดการผลิตจากสองพันล้านซองต่อปีลงเหลือ 1,600 ล้านซองในขณะนี้ อีก 400 ล้านซองเป็นบุหรี่ต่างประเทศที่นำเข้าในแต่ละปี ซึ่งบุหรี่ยี่ห้อเหล่านี้ไม่ได้ใช้ใบยาสูบไทย ความต้องการใบยาสูบไทยของโรงงานก็ลดลงโดยถูกทดแทนตามสัดส่วนบุหรี่ยี่ห้อที่เพิ่มขึ้น

กลับมาที่ข้อวิเคราะห์ของบริษัทที่ปรึกษาที่เสนอต่อรัฐบาลมาเลเซีย กลายเป็นเหตุการณ์จริงที่เกิดขึ้นในประเทศไทย นั่นคือสิ่งที่กำหนดความเป็นไปของชาวไร่ยาสูบไทย ไม่ใช่การรณรงค์หรือนโยบายของรัฐบาลในการควบคุมการสูบบุหรี่ แต่จะเป็นผลจากกลไกการตลาดของบุหรี่และใบยาสูบ ที่โรงงานยาสูบและชาวไร่ยาสูบไทยจะต้องแข่งขันกับเพื่อนบ้านที่ผลิตใบยาและบุหรี่ด้วยต้นทุนที่ต่ำกว่าไทย

การปรับปรุงกฎหมายควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบที่ใช้มายี่สิบปี เพื่อให้สอดคล้องกับสถานการณ์กลยุทธ์การตลาดใหม่ๆ ของบริษัทบุหรี่ และเพื่อทำตามพันธกรณีที่ประเทศไทยต้องทำในฐานะภาคีอนุสัญญาควบคุมยาสูบ เป้าหมายหลักอยู่ที่การป้องกันเด็กๆ ไม่ให้ติดบุหรี่เพิ่มขึ้น ซึ่งหากจำนวนผู้สูบบุหรี่โดยรวมจะลดลง อย่างดีที่สุดก็จะเป็นไปอย่างช้าๆ อย่างเช่นที่เกิดขึ้นในประเทศอื่นๆ ที่เข้มงวดกับมาตรการควบคุมยาสูบมาก่อนประเทศไทย

สถานการณ์ในประเทศไทยเกี่ยวกับการดูแลชาวไร่ยาสูบยังขาดทิศทางที่ชัดเจน ที่ผ่านมารองงานยาสูบและกรมสรรพสามิตเป็นผู้ดูแลชาวไร่และกระบวนการเพาะปลูกยาสูบ การดูแลจะเน้นด้านการสนับสนุนการเพาะปลูกและระบบการตลาด แต่ไม่มีมิติของการช่วยเหลือชาวไร่ยาสูบ ที่สนใจจะปลูกพืชอื่นทดแทน เท่าที่ทราบกรมวิชาการกระทรวงเกษตรก็ยังไม่สนับสนุนหรือฝ่ายที่รับผิดชอบเกี่ยวกับพืชยาสูบ

บทความที่พนักงาน ...และผู้บริหารโรงงานยาสูบทุกคนต้องอ่าน

เรื่องโดย : สุชาดา ตั้งทางธรรม สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ มสธ.

บุหรี่เป็นสินค้าที่ก่อให้เกิดอันตรายต่อสุขภาพของผู้บริโภค ขณะเดียวกันก็เป็นสินค้าที่ก่อกำไรอย่างงามแก่ผู้ผลิต การผลิตและการบริโภคสินค้านี้จึงเป็นประเด็นที่มีเรื่องถกเถียงกันมาตลอด เป็นปัญหาขัดแย้งทั้งในประเทศและระหว่างประเทศ เพราะมีทั้งโทษและผลประโยชน์เกี่ยวข้อมหาศาล

มองย้อนกลับไปกว่าสองทศวรรษการเปิดตลาดบุหรี่ในเอเชียเป็นผลจากการที่ประชาชนในประเทศพัฒนาตระหนักถึงพิษภัยของบุหรี่มากขึ้น ทำให้สูบน้อยลง ผู้ผลิตจึงมองหาตลาดต่างประเทศทดแทน บริษัทบุหรี่เรียกร้องให้รัฐบาลของตนใช้เครื่องมือทางการค้าบีบบังคับให้ประเทศต่างๆ เปิดให้มีการนำเข้าโดยเสรีในที่สุดญี่ปุ่นต้องยอมเปิดตลาดในปี 2529 ไต้หวันปี 2530 เกาหลีใต้ปี 2531 และไทยปี 2533 ตามลำดับกรณีของประเทศไทยได้มีการส่งเรื่องให้แกตต์ (GATT) ซึ่งทำหน้าที่ตัดสินกรณีพิพาททางการค้าระหว่างประเทศในขณะนั้นพิจารณา ถึงแม้เราต้องเปิดตลาดในที่สุดแต่แกตต์ก็ให้ความสำคัญกับเรื่องสุขภาพด้วย

บริษัทบุหรี่ข้ามชาติทราบที่ว่าโรงงานยาสูบของรัฐคืออุปสรรคสำคัญในการขยายตลาดจึงพยายามทุกวิถีทางในการเข้าไปมีส่วนร่วมในการผลิต และในที่สุดก็สามารถเข้าครอบครองได้สำเร็จในหลายประเทศ สำหรับประเทศไทยในปี 2545 กระทรวงการคลังมีนโยบายแปรรูปโรงงานยาสูบให้เอกชนดำเนินการ ขณะที่องค์กรพัฒนาเอกชนและหน่วยงานของรัฐด้านสาธารณสุขกลับเป็นหัวหอกออกโรงคัดค้านไม่ให้เป็นรูปโรงงานยาสูบจึงยังคงมีฐานะเป็นวิสาหกิจของไทยอยู่จนทุกวันนี้

ในปี 2548 กระทรวงสาธารณสุขมีนโยบายห้ามผู้จำหน่ายบุหรี่แสดงสินค้า ณ จุดขายเพื่อป้องกันเด็กและเยาวชนไม่ให้สูบบุหรี่ **บริษัทบุหรี่ข้ามชาติออกมาคัดค้านอย่างหนักร่วมกับเครือข่ายร้านค้าปลีกที่เป็นตัวแทนจำหน่าย**

โรงงานยาสูบซึ่งเป็นวิสาหกิจในกำกับของรัฐและเป็นพันธมิตรกับฝ่ายสาธารณสุขเมื่อตอนคัดค้านการแปรรูปก็ออกมาเป็นพันธมิตรกับบริษัทบุหรี่ข้ามชาติ ออกโรงร่วมคัดค้านด้วยเพราะเกรงยอดจำหน่ายลดลง

กรณีล่าสุดที่เพิ่งเกิดเมื่อเร็วๆ นี้ก็คือกรณีร่างกฎหมายควบคุมการบริโภคยาสูบฉบับใหม่ที่กระทรวงสาธารณสุขจัดเวทีประชาพิจารณ์ขึ้นเมื่อวันที่ 14 กันยายน 2555 ณ โรงแรมริชมอนด์ จังหวัดนนทบุรี ก็มีกลุ่ม

เกษตรกรผู้ปลูกยาสูบและผู้ประกอบการค้ายาสูบยกขบวนมาคัดค้าน เป็นที่ยอมรับกันทั่วไปว่าการควบคุมการบริโภคยาสูบเป็นเรื่องดีมีประโยชน์ องค์การอนามัยโลกให้ความสำคัญกับเรื่องนี้อย่างมากโดยจัดทำกรอบอนุสัญญาว่าด้วยการควบคุมยาสูบ (Framework Convention on Tobacco Control : FCTC) หรือที่เรียกกันว่ากฎหมายบุหรี่โลกขึ้น เพื่อเป็นแนวทางให้ประเทศสมาชิกนำไปปฏิบัติ โดยมีผลบังคับใช้ตั้งแต่ พ.ศ. 2548 ประเทศไทยและประเทศสมาชิกอีก 175 ประเทศได้ร่วมลงนามในกรอบอนุสัญญานี้ ดังนั้นจึงมีพันธะที่ต้องปฏิบัติตาม

นอกจากองค์การอนามัยโลกแล้ว ธนาคารโลกก็มองเห็นความสำคัญในเรื่องนี้ มีการจัดพิมพ์หนังสือเกี่ยวกับเศรษฐศาสตร์ยาสูบเสนอแนะแนวทางต่างๆ ให้รัฐบาลนำไปปฏิบัติเพื่อลดการบริโภคยาสูบด้วย

ร่าง พ.ร.บ. ฉบับใหม่ที่กระทรวงสาธารณสุขนำเสนอเป็นการนำเอา พ.ร.บ. ควบคุมการบริโภคยาสูบ 2 ฉบับที่ใช้อยู่ในปัจจุบันมารวมเป็นฉบับเดียวกันโดยปรับปรุงเนื้อหาสาระให้ทันสมัยและเพิ่มมาตรการต่างๆ เพื่อให้เป็นไปตามกรอบอนุสัญญาควบคุมยาสูบโลก ร่าง พ.ร.บ. ฉบับใหม่นี้ไม่มีเรื่องการห้ามหรือลดการปลูกยาสูบแต่กลับถูกคัดค้านจากกลุ่มเกษตรกรผู้ปลูกยาสูบและผู้ประกอบการค้ายาสูบ จึงเป็นเรื่องน่าคิดว่าใครคือผู้ได้ประโยชน์แท้จริงจากการคัดค้านร่าง พ.ร.บ. นี้

รายงานประจำปี 2554 ของ Philip Morris International (PMI) แสดงให้เห็นว่าบริษัทบุหรี่ยักษ์ใหญ่นี้มีรายได้สุทธิ 76,346 ล้านดอลลาร์ หรือเท่ากับ 2,238,125 ล้านบาท (อัตราแลกเปลี่ยนอ้างอิงจาก ธปท. ในปีนั้นเท่ากับ 30,4944 บาท) เปรียบเทียบกับรายได้ที่รัฐบาลไทยจัดเก็บได้ในปีนั้น 1,892,317 ล้านบาท และงบประมาณรายจ่ายที่ตั้งไว้ในปีนั้น 2,169,967 ล้านบาท จะเห็นว่า PMI เพียงบริษัทเดียวก็มีรายได้มากกว่ารายได้ของรัฐบาลไทยแล้ว

อินเดีย : "กัตคา" บุหรี่ชนิดหนึ่ง

เมื่อวันที่ 6 กันยายนที่ผ่านมา PMI ประกาศรับสมัครบุคคลเข้าทำงานโดยกำหนดคุณสมบัติของผู้สมัครคือมีทักษะในการวิเคราะห์เชิงกลยุทธ์ รอบรู้เรื่องการเมืองไทย เข้าใจกลไกการทำงานของรัฐบาล การกำหนดนโยบายและการออกกฎหมายของไทย สามารถวิเคราะห์แนวโน้มเศรษฐกิจ การเมือง และสังคมไทยได้เป็นอย่างดี ทำงานได้โดยลำพัง ถ้าจำเป็นสามารถใช้ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล และเจรจาต่อรองกับข้าราชการระดับสูง นักการเมือง และผู้นำธุรกิจได้รับปริญญาทางรัฐศาสตร์ เศรษฐศาสตร์ การจัดการธุรกิจหรือกฎหมายจากมหาวิทยาลัยชั้นนำและมีประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องอย่างน้อย 10 ปี หากเป็นข้าราชการหรือเคยทำงานกับบริษัทข้ามชาติเกี่ยวกับการเงินการคลังหรือกฎหมายจะได้รับการพิจารณาเป็นพิเศษ คุณสมบัติต่างๆ ที่ระบุข้างต้นนี้บ่งบอกให้ทราบถึงอะไร บริษัทบุหรี่ยักษ์ ชาติมีกลยุทธ์และมีเงินมหาศาล สามารถเสนอผลประโยชน์ให้ตัวแทนหรือผู้มีอุปการคุณได้อย่างถึงใจที่ผ่านมาเราได้เห็นการดำเนินการของกลุ่มตัวแทนทั้งที่เปิดเผยและไม่เปิดเผยของบริษัทบุหรี่ยักษ์ชาติในการขัดขวางการควบคุมการบริโภคยาสูบ ข้อมูลจากเอกสารลับของบริษัทบุหรี่ยักษ์ชาติที่เปิดเผยในเว็บไซต์มหาวิทยาลัยแคลิฟอร์เนียซานฟรานซิสโก (<http://bat.library.ucsf.edu>) และ <http://legacy.library.ucsf.edu>) แสดงให้เห็นว่าผู้บริหารของบริษัทบุหรี่ยักษ์ชาติเข้าพบผู้นำหรือผู้กำหนดนโยบายหลายประเทศรวมทั้งประเทศไทยด้วยเพื่อชักจูงให้ดำเนินนโยบายที่เอื้อประโยชน์ตน

นโยบายต่างๆ เพื่อควบคุมการบริโภคยาสูบที่กระทรวงสาธารณสุขดำเนินการเพื่อปกป้องเด็กและเยาวชนไม่ให้สูบบุหรี่ยังเกิดประโยชน์ต่อโรงงานยาสูบด้วย เพราะหากมองถึงกลยุทธ์ในการรุกตลาดและเงินจำนวนมหาศาลของบริษัทบุหรี่ยักษ์ชาติแล้ว เป็นที่ยากที่โรงงานยาสูบของไทยจะสู้ได้ การให้ความร่วมมือกับกระทรวงสาธารณสุข เพื่อให้สามารถควบคุมการบริโภคยาสูบได้อย่างมีประสิทธิภาพจะเกิดประโยชน์แก่โรงงานยาสูบมากกว่าไปร่วมคัดค้านกับบริษัทบุหรี่ยักษ์ชาติ เพราะจะช่วยให้ส่วนแบ่งตลาดของโรงงานยาสูบถูกแย่งไปได้ยากขึ้น

ผู้เขียนมีโอกาสรับฟังความคิดเห็นจากผู้เข้าร่วมประชาพิจารณ์ซึ่งมาจากเครือข่ายวิชาชีพหลากหลายสาขา เครือข่ายภาคประชาสังคม นักวิชาการ ครูอาจารย์ นักเรียน นิสิตนักศึกษา รวมทั้งบุคลากรจากหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกว่า 1,000 คน เมื่อวันที่ 14 กันยายนที่ผ่านมา ขอชื่นชมความพยายามของกระทรวงสาธารณสุขในการปกป้องเด็กและเยาวชนไม่ให้สูบบุหรี่ และขอสนับสนุนให้ร่าง พ.ร.บ. ฉบับนี้เป็นกฎหมายมีผลบังคับใช้โดยเร็ว

คนขับรถแท็กซี่ในนครนิวยอร์ก อ้าปากให้ดูแผลที่ลิ้น เกิดจากการเคี้ยวกินหมากสำเร็จชนิดหนึ่งที่เรียกว่า "กัตคา" ซึ่งชาวภารตะจำนวนเป็นล้านคนนิยมเคี้ยวกินเล่นกันมาแรมปี มันทำด้วยยาเส้น หมากนิโคติน ปรุงรสด้วยสารเคมีนานาชนิดรัฐต่างๆ จำนวน 10 รัฐ ได้ออกกฎหมายห้ามหลังจากที่ชาติต่างๆ ทั่วโลก ได้ออกกฎหมายว่าบาตรบุหรี่ยักษ์ไปหยกๆ ทำให้อุตสาหกรรมยาสูบอินเดียกระทบกระเทือนอย่างหนัก

ที่มา : หนังสือพิมพ์โลกการคำ คอลัมน์ วิทยากร-เกษตร
หน้า 7 วันที่ 11 กันยายน 2555

สวิส

: หยั้งเสียงออกกฎหมายสูบบุหรี่

รัฐหยั้งเสียงชาวสวิส ออกกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในอาคารที่ทำงานและที่สาธารณะ หวังคุ้มครองสุขภาพผู้ต้องสูดควันบุหรี่ ด้านผู้สูบบุหรี่ประท้วงเข้มงวดเกินไป

ในวันอาทิตย์ ชาวสวิสต้องทำการออกเสียงว่า จะยอมให้มีการบังคับใช้กฎหมายห้ามสูบบุหรี่ ภายในอาคารที่ทำงานหรือที่สาธารณะให้เป็นมาตรฐานเดียวกันทั่วประเทศหรือไม่

เมื่อกว่า 2 ปีที่แล้ว ประเทศสวิสเซอร์แลนด์เคยประกาศใช้กฎหมายห้ามสูบบุหรี่เช่นนี้มาก่อน แต่กลับมีการบังคับใช้อย่างไม่ทั่วถึงใน 26 รัฐของประเทศ โดยใน 8 รัฐ รวมถึงเจนีวา ได้ห้ามการสูบบุหรี่ทั้งหมดภายในอาคารอย่างเช่นร้านอาหารและบาร์ รวมถึงที่สาธารณะอย่างเช่นโรงพยาบาล ในขณะที่อีก 18 รัฐที่เหลือมีความเข้มงวดน้อยกว่า

ผลการสำรวจความคิดเห็นล่าสุดเผยให้เห็นว่า มีผู้ต่อต้านการริเริ่มกฎหมายห้ามสูบบุหรี่นี้เป็นจำนวน 52 เปอร์เซ็นต์ให้การสนับสนุน และอีก 7 เปอร์เซ็นต์ยังตัดสินใจไม่ได้

กลุ่มผู้ต่อต้าน ซึ่งรวมถึงเจ้าของกิจการมอย่างร้านกาแฟ ร้านอาหาร และโรงแรม มีความรู้สึกว่าการกฎหมายนี้มีความสุดโต่งเกินไปเนื่องจากกลุ่มผู้สูบบุหรี่ตัดสินใจว่าจะสมัครเป็นสมาชิกของบาร์ที่ไม่มีกฎหมายห้ามสูบบุหรี่เท่านั้น ซึ่งอาจทำให้ผลประโยชน์การตกลงได้

คณะกรรมการซึ่งอยู่เบื้องหลังข้อเสนอระบุว่า กฎนี้เป็นการคุ้มครองสุขภาพของผู้ไม่สูบบุหรี่ และไม่ได้เป็นการต่อต้านการสูบบุหรี่ข้างนอกหรือในที่ที่กักตักแต่อย่างใด พร้อมเสริมว่าในกลุ่มรัฐที่ประกาศห้ามสูบบุหรี่ภายในอาคาร มีเปอร์เซ็นต์ผู้ป่วยโรคหลอดเลือดหัวใจหรือหัวใจวายลดลงทันทีถึง 20 เปอร์เซ็นต์

ที่มา : หนังสือพิมพ์ไทยโพสต์ คอลัมน์ first Section / ต่างประเทศ
หน้า 9 วันที่ 24 กันยายน 2555

เมื่อบริษัทบุหรื ...ใช้ประโยชน์จากพื้นที่สูบบุหรื

“เราจะพูดในฐานะผู้สูบบุหรื” : เมื่อเบื่องหลังสมาคมนักสูบบุหรืคือบริษัทบุหรื จากงานวิจัยที่ตีพิมพ์ใน European Journal of Public Health ในปี 2007 พบว่าตั้งแต่ปี 1979 เป็นต้นมาบริษัทบุหรืมีบทบาทอย่างมากในการจัดตั้งและสนับสนุนกลุ่มสมาคมผู้สูบบุหรืในกว่า 26 ประเทศทั่วโลก คำถามคือทำไมบริษัทบุหรืจะต้องทำเช่นนั้น เรามาหาคำตอบด้วยกัน

ตั้งแต่อดีตมา ในการโฆษณาส่งเสริมการขายสินค้าบุหรื บริษัทบุหรืจะพยายามสื่อสารความต้องการให้กับลูกค้าในสองลักษณะคือ สูบบุหรืแล้วภาพลักษณ์ดีเท่ มีความมั่นใจในตัวเอง และสูบบุหรืแล้วจะช่วยลดความเครียด สบายๆ ริแลกซ์ แต่ถึงแม้จะมีการสื่อสารการตลาดลักษณะนี้ออกมามากมาย ผู้สูบบุหรืส่วนใหญ่ก็ยังอยากจะทำ เลิกบุหรื และหลาย ๆ คนก็สนับสนุนนโยบายควบคุมยาสูบ โดยเฉพาะในประเทศที่มีการควบคุมยาสูบที่เข้มแข็ง การที่เสียแรงสนับสนุนจากนักสูบบุหรืหรือลูกค้าของตนเองเป็น เหตุผลสำคัญอันดับที่หนึ่งว่า ทำไมบริษัทบุหรืจึงต้องมีความพยายามที่จะทำให้คนสูบบุหรืได้รับการยอมรับจากสังคมไม่รู้สึกแปลกแยก โดยการส่งเสริมภาพลักษณ์ของนักสูบบุหรืในสายตาของสาธารณชน

ซึ่งกลยุทธ์หนึ่งคือการสนับสนุนให้มีพื้นที่ที่ให้นักสูบบุหรืมารวมตัวกันเป็นกลุ่มก้อน มีเพื่อน มีสังคม ทั้งนี้ก็เพื่อรักษาลูกค้าของตนเองต่อไป เหตุผลสำคัญอันดับสอง ก็คือบริษัทบุหรืเสียความน่าเชื่อถือในสายตาของสังคมมานานแล้ว การผลักดันหรือต่อต้านนโยบายสาธารณะที่มีผลกระทบต่อธุรกิจของตนจึงทำได้ยากยิ่ง การใช้กลุ่มตัวแทนบังหน้าเช่นกลุ่มผู้สูบบุหรืเพื่อให้พูดแทนบริษัทบุหรืจึงเป็นกลยุทธ์ที่ชาญฉลาดและมี ประสิทธิภาพมากในการต่อต้านนโยบายสาธารณะเพื่อสุขภาพต่าง ๆ ประเด็นสังคมที่บริษัทบุหรืใช้กลุ่มผู้สูบบุหรืมาพูดแทนมีอยู่ 3 ประเด็นหลัก ๆ

ประเด็นที่หนึ่งคือ การสูบบุหรืเป็นสิทธิที่พึงกระทำได้ และการควบคุมยาสูบ เป็นการริดลอนสิทธิอันชอบทำของผู้สูบบุหรืประเด็นที่สองผู้สูบบุหรืตกเป็นเหยื่อของสังคม ถูกกระทำและถูกเหยียดหยามจากสังคม และ

ประเด็นสุดท้ายคือให้กลุ่มผู้สูบบุหรืมีทัศนคติที่ไม่ดีกับนักรณรงค์โดยการการสร้างภาพลักษณ์เชิงลบให้กับคนทำงานด้านการควบคุมยาสูบ โดยสื่อให้ผู้สูบบุหรืและ สาธารณชนเข้าใจว่าคนที่ทำงานด้านการควบคุมยาสูบเป็นพวกเผด็จการ หัวรุนแรง และ ทำเกินกว่าเหตุ ทำเกินความจำเป็นเป็นต้น ซึ่งในทุกประเด็นเป็นการบิดเบือนความเป็นจริงทั้งสิ้น โดยเฉพาะเรื่องสถานที่สาธารณะปลอดบุหรื เพราะถ้าจะอ้างถึงสิทธิดังกล่าวควรคำนึงถึงของผู้ไม่สูบบุหรืด้วย การมีสถานที่สาธารณะปลอด บุหรืคือ การสร้างกฎ กติกาการอยู่ร่วมกันอย่างเคารพของทั้งผู้สูบบุหรืและผู้ไม่สูบบุหรื ซึ่งเป็นสิ่งที่พึงทำในสังคมอยู่แล้ว

บริษัทบุหรืยังคงเดินหน้าใช้กลยุทธ์กลุ่มตัวแทนบังหน้าต่อไป เพราะเป็น ปραการด้านสุดท้ายแล้ว ทั้งนี้สังคมซึ่งรวมถึงทั้งคนสูบบุหรืและคนไม่สูบบุหรืต้องร่วมรู้เท่าทัน กลยุทธ์อันแยบยลของบริษัทบุหรืจะได้ไม่ไปหลงเชื่อง่าย ๆ

ที่มา: Elizabeth A. Smith and Ruth E. Malone. We will speak as the smoker : the tobacco industry's smoker's rights groups. Eur J Public Health. 2007 June; 17(3) : 306-313.

การแสดงความรักพิศชอบ
ต่อสังคม

“ไม่ใช่แค่การสร้างภาพ
ลักษณ์ แต่เป็นหัวใจ (ใหม่)
ของธุรกิจ”

การทำ CSR ต้องไม่ใช่เพียงแค่การทำ กิจกรรมสร้างภาพลักษณ์แต่ต้องสามารถ สร้างคุณค่าแก่สังคมและธุรกิจร่วมกัน อย่างเป็นรูปธรรม (Creating Shared Value) คือ เป็นทั้งการดำเนินธุรกิจที่ ก่อให้เกิดประโยชน์แก่สังคม และเพิ่ม ความสามารถในการแข่งขันของธุรกิจไม่ ว่าจะเป็น การเพิ่มประสิทธิภาพการใช้ พลังงาน การปรับเปลี่ยนเทคโนโลยีให้ เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม หรือการเลือก ใช้พลังงานทดแทน

คุณประเสริฐ บุญสัมพันธ์ อดีตรองกรรมการ
ผู้จัดการใหญ่ ปตท.

การสูบบุหรี่เป็นสิ่งที่ไม่ฮารอม

การสูบบุหรี่เป็นสิ่งที่ไม่ฮารอม (สิ่งที่ต้องห้าม) ของศาสนาอิสลาม โดยมีเหตุผลว่าทำไมต้องห้าม (ฮารอม) จากข้อมูลหลักฐานต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

บทบัญญัติในอัลกุรอานที่ผู้เป็นเจ้าของ (อัลลอฮ์) ทรงตรัสว่า

1. ซูเราะห์ อัล อะออรอฟ : 175 ความว่า "และจะอนุมัติให้แก่พวกเจ้าซึ่งสิ่งต่างๆ ทั้งหลาย และจะให้เป็นที่ต้องห้ามแก่พวกเจ้า ซึ่งสิ่งทั้งหลาย"

2. ซูเราะห์ อัล บะกอเราะห์ : 195 ความว่า "และจงอย่าโยนตัวของพวกเจ้าสู่ความพินาศ"

3. ซูเราะห์ อันนิซาฮ์ : 29 ความว่า **"และจงอย่าฆ่าตัวของพวกเจ้าเอง แท้จริงอัลลอฮ์เป็นผู้ทรงเมตตาต่อพวกเจ้าเสมอ"**

4. ซูเราะห์ อัลอิสรอฮ์ : 27 ความว่า "แท้จริงบรรดาผู้สุรุษสุรายนั้น เป็นพวกพ้องของเหล่าชัยฏอนนั้นนเนอร์คุณต่อพระเจ้าของมัน"

บทบัญญัติในอัลหะดีษท่านนบี หรือซุนนะฮ์ (วจาณะของท่านศาสดามุฮัมมัด) บันทึกโดยบุคอรีและมุสลิม ความว่า

1. อัลหะดีษ หมายเลข : 1446 ความว่า "และท่านนบี คืออัลลอฮ์อะลัยฮิวะสَّلَام ห้ามการทำให้สูญเสียซึ่งทรัพย์สินโดยไร้ประโยชน์ "

2. อัลหะดีษ หมายเลข : 223 ความว่า "แท้จริงความสะอาดนั้น เป็นครั้งหนึ่งของการศรัทธา และการกล่าว อัลฮัมดุลิลละฮ์นั้น เป็นสิ่งที่จะเติมเต็มตาซัง"

นักวิชาการ นักปราชญ์ (มุญตะฮิดผู้ชำนาญ) ต่าง ๆ อาทิ

1. นักวิชาการจากมัชฮับหะนะฟียะ เช่น ท่านอิชา อัสชะฮาวี, ท่านอับดุลดุลบากี, ท่านมุฮัมมัด อิบนุกะดีร์ อัชชูบัยดี

2. นักวิชาการจากมัชฮับมาลิกียะ เช่น ท่านอิบรอฮีม อัลลิกอญี, ท่านอะบูอัลฮะซัน อัลเกาะซาซ

3. นักวิชาการจากมัชฮับซาฟีอียะ เช่น ท่านซัยคุ นัจดีน อัคคิมชีกียะ, ท่านซัยคุ อิบนุ อิลาน อัคคิมชีกียะ, ท่านอุมร์ อิบนุ อับดุลเราะมาน อัลหุสัยนียะ ฯลฯ

4. นักวิชาการจากมัชฮับฮัมบาลียะ เช่น ท่านอะหมัด อัลสันสุรียะ อัลบะฮุดี

ทั้งหมดต่างให้เหตุผล ถึงผลของการสูบบุหรี่ คือ

- 1) ทำให้เกิดการมีเมมาหรือทำให้เกิดภาวะที่สติปัญญาเคลิบเคลิ้ม
- 2) ทำให้เกิดความเซื่องช้า เซื่องซึม และเหนื่อยอ่อน
- 3) ทำให้เกิดภัยอันตรายใน 2 ด้าน ด้านที่ 1 เป็นภัยต่อร่างกายทำให้ร่างกายอ่อนแอลง และนำไปสู่การเป็นโรคต่างๆ ด้านที่ 2 เป็นภัยต่อทรัพย์สิน การสูบบุหรี่เป็นการจ่ายทรัพย์สินที่ฟุ่มเฟือย เพราะบุหรี่เป็นสินค้าเปล่าประโยชน์

องค์การวิชาการอิสลาม และนักวิชาการร่วมสมัย

ได้ออกคำวินิจฉัยทางศาสนา (ฟัตวา) มีมติว่า การสูบบุหรี่เป็นสิ่งต้องห้าม (ฮารอม) ภายใต้เหตุผล และหลักฐาน ที่จะสนับสนุนในคำวินิจฉัยทางศาสนา (ฟัตวา) โดยเฉพาะเหตุผลทางการแพทย์ ที่พบว่าในบุหรี่มีสารเคมีที่เป็นโทษร้ายแรงมากมาย และเป็นอันตรายอย่างยิ่งต่อสุขภาพ อนามัย อีกทั้งยังส่งผลกระทบต่อทรัพย์สินของผู้สูบ ดังนั้น การสูบบุหรี่นับว่าเป็นสิ่งที่ทำให้เกิดความเดือดร้อนทั้งต่อตนเอง และบุคคลใกล้ชิด ซึ่งทางคณะกรรมการฟัตวาแห่งอัลอัฮ์ดี อัชชะรีฟ รวมถึงสำนักจุฬาราชมนตรีของไทย ได้ออกคำสั่งประกาศ ที่ 02/2549 ว่า **"การสูบบุหรี่เป็นสิ่งต้องห้าม(ฮารอม)"** แล้ว

ดังนั้นเมื่อเป็นที่ประจักษ์แน่ชัดจากบทบัญญัติทางศาสนาอิสลาม ตลอดจนจากผู้รู้ต่าง ๆ และสถาบันทางศาสนา และวิชาการอิสลาม เช่นนี้แล้ว คนมุสลิมที่ยังนิยมสูบบุหรี่อยู่ ถึงเวลาแล้วที่ท่านจะต้องทำความเข้าใจเสียใหม่ว่า การสูบบุหรี่ของท่านนั้นได้เป็นสิ่งที่จะต้องห้าม (ฮารอม) แล้ว ท่านกล้าที่จะปรับเปลี่ยนตัวเองสู่การ ลด ละ เลิก การสูบบุหรี่ อันจะแสดงถึงแรงศรัทธา (อีมาน) และที่สำคัญความเข้มแข็งที่เกิดจากความเพียรพยายามหมั่นดูแลรักษาสุขภาพของตัวเอง ที่จะให้ท่านกลายเป็นผู้ที่ม่พลัง และความเข้มแข็งของอีมานหรือดีกวา (ศรัทธา) และเป็นที่รักของผู้เป็นเจ้าของ (อัลลอฮ์)

ข้อมูลโดย : อาจารย์สุบันญู จินารงค์ คณะศิลปศาสตร์ และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยอิสลามยะลา

แจกฟันรียวแหลม และความทรงจำของความรู้สึก

ผมเดินด้อม ๆ ซ้ำมเห็นธรรมชาติ ๆ ลูกหนึ่ง เมื่อก้าวข้ามมาก็รู้สึกดีอย่างประหลาด คงเพราะหาเนินธรรมชาติเช่นนี้ยากแล้วในเมือง ถนนถูกถมจนตรงเรียบเหมือนมีคนยกขึ้นมาซึ่งจุดเริ่มต้นและจุดปลายของถนนทุกสายอยู่ตลอดเวลา ชวนให้นึกขึ้นมาว่ายักษ์อาจมีอยู่จริงก็เป็นได้ เพียงแต่เราถูกหลอกโดยรัฐบาลโลกว่าพวกเขาไม่มีอยู่ และทำให้สบายอกสบายใจอยู่บนความเหน็ดเหนื่อยของยักษ์ที่น่าสงสาร ถูกโบยตีให้ออกแรงมหาศาล ณ สุดขอบโลก ซึ่งถนนทุกสายที่เชื่อมโยงเข้าด้วยกันเอาไว้ให้เรียบตรงตลอดเวลา

หลังผ่านเนินน้อย ๆ ก็ค่อย ๆ ลัดเลาะ ไปตามทางคดเคี้ยวระหว่างทุ่งโล่ง สัญลักษณ์ของความบริสุทธิ์จากทุนนิยม เพราะสิ่งสำคัญของระบบทุนคือการรักษาสีที่เหนือทรัพย์สินบุคคล และไ้การมีถนนคดเคี้ยวก็คงทำให้การประเมินพรมแดนส่วนตัวนั้นยากขึ้นมากโข ส่วนใหญ่เมื่อเข้าสู่ระบบคิดที่เอาสิทธิ์เป็นที่ตั้งแล้ว ถนนก็ยิ่งขึงตึงที่ทางรอบ ๆ ที่ดินก็ยิ่งกลายเป็นเส้นตรงตามไปด้วย (เห็นที่คนโบยตีบนหลังยักษ์จะเป็นนายทุน)... คิดไปก็เท่านั้น ผมเดินตามแสงไฟไปจนกระทั่งฝนเริ่มโรยตัวลงมา

ยามฟ้าสว่าง เราอาจจะรู้ตัวก่อนถูกฝนโจมตีได้จากหลาย ๆ ... ส่วน ยามมืดสัญญาณสำคัญเปลี่ยนเป็นกลิ่นชื้น ๆ ที่ฝนหอบพามาจากที่ไกลแสนไกล กลิ่นผสมผสานของหญ้าอ่อน ๆ กรวดทรายจากทะเลทรายไร้ชื่อเรียกขานบางแห่ง แต่ฝนที่ตกลงมาตรงหน้าผมในขณะนี้ไม่คล้ายจะส่งสัญญาณล่วงหน้า “นี่จะตกก็ตก” ผมนึกตำหนิอยู่ในใจพร้อมกับเดินทอดน่องจ้องแจกฟันในมุมเงย 45 องศา เพิ่งนึกได้ว่าชีวิตนี้ไม่เคยจ้องเมล็ดฝนอย่างเอาจริงเอาจัง แต่เมื่อได้ลองแล้วค้นพบว่าไม่ควรอวยิ่ง

“อย่าได้จ้องฝนนานเกินไป” ผมกล่าวทวนคล้ายกำหนดรู้ให้สมองจดจำสิ่งสำคัญ? ที่สรุปเช่นนี้ก็เพราะ ยามที่เราจดจ้องกับฝนที่ร่วงหล่น หากไม่ระมัดระวังเพียงพอเราอาจจะสำคัญผิดว่าเป็นเราเองที่ลอยขึ้นไป...ข้อสรุปนี้พ้ลันให้ผมระลึกถึงหนังสือเรื่องหนึ่งที่ตัวเอกเห็นฝนตกขึ้นฟ้าไม่แน่อาจเป็นตัวเอกของเรื่องนั่นเองที่ร่วงหล่นไม่ใช่ฝนที่ผิดทิศทางว่า สำหรับเวลานี้เรื่องของการไปข้างหน้าสำคัญกว่าการคิดว่าจะขึ้นหรือลงเป็นไหน ๆ พร้อมกับก้าวเท้าถี่เพื่อเดินไปให้ถึงแสงไฟอันเป็นเป้าหมาย

ผลตองศาของหน้าลงกลับมาอยู่บนแนว 0 องศาแล้วค้นพบว่า แสงไฟหายไปแล้ว “งานแสดงละ” ผมกระวนกระวายใจกับตัวเองคนเดียว รอบข้างมืดสนิท ปรอยฝนปรับจังหวะบรรเลงจากโซแปง เป็นบาร์ค หนักและแหลมคมบาดเนื้อ คนเราจะอ่อนแอได้มากเพียงไหนกัน

นะหากอยู่ท่ามกลาง ความมืด เปียกแฉะ และ โดดเดี่ยว โดดเดี่ยว แม้กระทั่งตัวเองก็ยังไม่รู้จักตัวเอง จังหวะนั้นเองที่ภาพร่างของกระท่อมหลังเล็กที่แห้งและดูอบอุ่นก็ปรากฏขึ้นข้างทาง คล้ายไม่ได้อยู่ที่ตรงนั้นมาล่วงหน้า หรืออาจจะอยู่ตรงนั้นเพื่อผมมาโดยตลอด ไม่มีใครทราบได้

ชาผมเดินเข้าหากระท่อมดังกล่าวโดยคำสั่งจากไซสันหลังเปิดประตูให้ดูเป็นธรรมชาติที่สุด ถึงกระนั้นก็ตาม ยังแยกได้ยากระหว่างจังหวะเปิดประตูโดยคนที่มิได้รับเชิญหรือโจรย่องเบา

ประตูเผยให้เห็นอีกด้านที่อยู่ภายใน ด้านที่มีดียิ่งกว่าข้างนอก...

(ติดตามตอนต่อไป)

call the Midwife เมื่อคนดีเคยสุขทุกข์

ตอนที่ 2

ตอนที่สอง เปิดตำนานพยาบาลผดุงครรภ์ จบใหม่มาเพิ่มอีกหนึ่งคนชื่อ Chummy ซัมมีเป็นพยาบาลร่างสูงใหญ่แต่อกจะเวอะวะและซุ่มซำมมีหน้าซำยังเรียนรู้อาชีพที่ซำมากและเป็นอุปสรรคต่อการทำงานคือ เธอที่จักรยานไม่เป็นและแม่จะพยายามฝึกก็ไม่สำเร็จ มิวายเพื่อน ๆ คือเจนนี่ ทริกซีและซินเธียจะช่วยเหลืออย่างไรก็ไม่เป็นผลตั้งแต่จะสร้างความสำเร็จหนักข้อยิ่งขึ้น วันหนึ่งซัมมีเข้าช่วย นายแพทย์เทอร์เนอร์ซึ่งมาออกหน่วยตรวจครรภ์ผู้ป่วยนอกที่คอนแวนต์ คุณแม่ตั้งครรภ์รายหนึ่งแสดงความวิตกกังวลต่อครรภ์ของหล่อนอย่างมาก ซัมมีเดินเข้าไปหา ตะแฉนหล่อนเบา ๆ และพูดจาให้ความมั่นใจว่าหล่อนจะปลอดภัย การกระทำของเธออยู่ในสายตาของนายแพทย์เทอร์เนอร์ตลอดเวลา

หลังการตรวจครรภ์นายแพทย์เทอร์เนอร์เดินเข้ามาบอกแก่ซัมมีว่า หมอต้องการผู้ช่วยแบบนี่คนที่สามารถทำให้ผู้ป่วยรู้สึกสบายใจและปลอดภัยพยาบาลอย่างเธอช่วยคุณหมอได้มาก ฉะนั้นยืนยันเรื่องที่ผมพูดในหลายสถานที่ว่านี่คืองานสำคัญของพยาบาลที่คุณหมอส่วนใหญ่ ซึ่งมีภาระงานมาก ทำไม่เป็นหรือไม่สามารถสละเวลาทำได้ ภารกิจของพยาบาลมิใช่ความเป็นเลิศทางวิชาการอย่างที่กำลังแข่งขันกัน แต่คือดูแลด้านร่างกาย จิตใจ สังคมและจิตวิญญาณให้แก่ผู้ป่วย งานนี้สำคัญเท่า ๆ กับการรักษาผ่าตัดของนายแพทย์ หากมีคนทำบรรยายไทยหนึ่งชุดนี้ให้พยาบาลคุณคงดีไม่น้อย

ซัมมีรู้ว่าตนเองเป็นคนเรียนรู้อาชีพ เธอจึงพยายามท่องขึ้นตอนของการทำคลอด คืนหนึ่งเธอต้องทำคลอดทำกันให้แก่คุณแม่ตั้งครรภ์รายหนึ่ง เธอท่องวิธีทำงานขึ้นใจ เมื่อถึงเวลาต้องทำจริงโดยที่ไม่มีผู้ช่วย เธอท่องทีละประโยค และทำทีละขั้นตอนเมื่อนายแพทย์เทอร์เนอร์เดินทางมาถึงบ้านของผู้ป่วย เป็นจังหวะสุดท้ายที่ซัมมีกำลังดึงเด็กออกจากช่องคลอดพอดี แม่ชื่อวานเจลินารีบจะเข้าไปช่วยแต่นายแพทย์เทอร์เนอร์ห้ามไว้พร้อมทั้งชี้ให้เห็นว่าบัดนี้

คอนแวนต์ได้พยาบาลผดุงครรภ์ฝีมือดีเพิ่มอีกหนึ่งคนแล้ว ในตอนต่อมา ซัมมีจะมีโอกาสทำคลอดแฝดสามในความมืดอีกด้วย

หนังสือเล่มถัดมาเล่าเรื่องการทำงานของเจนนี่ ซัมมี ทริกซี และซินเธีย ในสถานการณ์ยากลำบากของเขตตะวันออกของลอนดอน ภายใต้การช่วยเหลือของแม่ชีใจกรุณาทั้งสิ้นคน เจนนี่ได้เรียนรู้ชีวิตผ่านการทำงานแท้จริง พบหญิงสาวที่ถูกกล่ลงมาเป็นโสเภณีและตั้งครรภ์ พบความรักระหว่างพี่น้องที่ลำบากมาจากสถานเลี้ยงเด็กกำพร้าด้วยกันจนกระทั่งอยู่กินฉันสามีภรรยาโดยที่คอนแวนต์รับรู้พบความตายที่เกิดจากครรภ์เป็นพิษ ฯลฯ นอกจากนี้ ยังมีเรื่องราวชีวิตส่วนตัวของแต่ละคนแต่ละคน

ภายใต้ความสับสนและเรื่องไม่น่าเชื่อที่พึงมีในเขตยากจน ตัวระบบสุขภาพได้รับการกำกับดูแลอย่างเข้มแข็งแต่มีเมตตาโดยซิสเตอร์จูเลียน ซึ่งเป็นหัวหน้าและนายแพทย์เทอร์เนอร์ เป็นหน้าที่แสดงให้เห็นถึงระบบสุขภาพแบบองค์รวม ไกลบ้านไกลใจรวมทั้งตั้งคำถามถึงหน้าที่ของคนเป็นหมอและพยาบาลได้อย่างดี

จะมีอะไรที่ตะขิดตะขวงใจอยู่บ้างก็เป็นเรื่องการสุขทุกข์ในอังกฤษปีนั้น คนเป็นหมอ พยาบาล แม่ชี รวมทั้งคุณแม่ตั้งครรภ์สุขทุกข์กันทุกคน หากฉายในไทยก็จะถูกปล่อยมั่วกันแทบทุกฉาก

ผู้ประพันธ์ Jennifer Worth มีชีวิตอยู่ระหว่างปี 1935-2011 รวมอายุ 76 ปี เธอถึงแก่กรรมก่อนหนึ่งฉายหกเดือน ได้เขียนหนังสือไว้ 3 เล่มคือ Call the Midwife Shadows of the Workhouse และ Farewell to The Easy End คำบรรยายเปิดและปิดเรื่องในแต่ละตอนของเธอให้เสียงโดยนักแสดงอาวุโสที่มีชื่อเสียงที่สุดในโลกคนหนึ่งคือ Vanessa Redgrave

"เพราะบุรี" จึงไม่มีรักสิบล้อ

จะมีใครสักกี่คนที่จำเพื่อนผมคนนี้ได้แต่สำหรับผมเพื่อนยังอยู่ในหัวใจเสมอ ไม่มีวันลืม

เราพบกันครั้งแรก เมื่อก้าวเข้าเรียนปีหนึ่งของสถาบันดัดศิลาทางศิลปะย่านพาหุรัด เราต่างเป็นคนต่างจังหวัดเข้ามาเรียนกรุงเทพฯ ก็ๆ กังๆ เข้าไปใหม่ๆ ไม่ค่อยมีเพื่อน เค่อๆ ต่ำๆ อยู่ได้ร่วมสนทนาหน้าโรงเรียนจนกระทั่งค่อยๆ คู่กัน

เมื่อแรก เขาเรียนจิตรศิลป์ หวังเติบโตเป็นศิลปิน แต่สำหรับผมเลือกวิชาชีวิต เพราะดูท่าที่ตนเองเป็นศิลปินไม่ได้ แต่พอจะไปสอนศิลป์ให้กันกันได้จึงเลือกเดิน ปีแรกมีการไปศึกษาออกสถานที่ จำได้ว่า ครูพาเราไปวัดพระแก้ว แล้วเราคนไม่ค่อยได้ถ่ายรูปก็ได้ถ่ายรูปร่วมกันไว้ จึงยังมีเป็นประจักษ์พยาน พบกันคุยกันสนุกสนานตามประสา เวลาเรียนต่างคนต่างเข้าห้องเรียนคนละตึก

แล้วเวลาที่สนิทกันคือตอนเย็น ตอนนั้นครูมาชวนให้เรียนดนตรีสากล เราต่างสนใจเหมือนกัน ก็ไปเรียนกับครูไพฑูริ จินดาพล เพื่อนเลือกเรียนแซกโซโฟน แต่เราไม่ค่อยมีหัวทางดนตรี เพื่อนเลือกเครื่องดนตรีกันไปหมดแล้ว เหลือทรมโบนว่างอยู่ เอ้าก็เอา ทรมโบนเพื่อนก้าวหน้าในแซกโซโฟน จนในที่สุดสามารถเล่นเป็นนักดนตรีประจำวงออกโรงได้สบาย

พอจบปีที่สามเพื่อนรักไปเรียนปีที่สี่แผนกที่เปิดใหม่พาณิชยศิลป์ มีศิลปินดีตั้งมาสอนเช่นครูสมบุญรุณสุข นิยมศิริ งงละชี เบี้ยกโปสเตอร์ ปาดป้ายพู่กันไม่กี่ทีก็เป็นมิตร เพชรแล้ว ส่วนผมยังต่อปีสี่ปีห้า เป็นครูต่อไป

งานโรงเรียนปีสุดท้าย มีดนตรีประจำร้านประจำแผนกฉลองกันสนุกสนานและในปีนี้เอง คนมีดนตรีในหัวใจชื่ออำนาจ ศรีมาก็รวมตัวกันเป็นวง ตั้งวงดนตรีขึ้นกับเพื่อนๆ ในโรงเรียนและมีมือกลองที่เป็นเพื่อนจากข้างนอก เพื่อเล่นในงานโรงเรียน และต่อมาก็ออกไปเล่นเพื่อการประกวดวงสตริงชิงแชมป์ประเทศไทย ซึ่งต้องมีเครื่องเป่า เพื่อนถนัดแซกโซโฟนจึงได้ร่วมขบวนด้วยความรู้ความสามารถอันดีเยี่ยม แล้วก็ไม่ได้ผิดหวังแม้จะไม่ชนะเลิศ เป็นเพียงรองแชมป์ประเทศไทยเพราะไปเจอกระดุกขึ้นเบ้อเรอที่ชื่ออิมพอสซิเบิลแต่ใครๆ ก็จำวงรอยัลโปรทของผองเพื่อนได้ แต่นั่นแหละส่วนใหญ่จำชื่อวงได้กับหัวหน้าวงและนักร้องนำได้ แต่กับมือแซกจะจำได้อย่างไร ถ้าไม่ใช่แฟนพันธุ์แท้

แล้วคนมันจะเกิด ก็ต้องเกิด จะตั้งระเบิดห้ามได้อย่างไร จ้างงค์เป็นสุข หรือสรวง สันดี แต่งเพลงแล้วให้วงรอยัลโปรทอัดแผ่นโดยปกติรอยัลโปรทก็จะร้องแต่เพลงสากล นักร้องนำเจอสตีลลูกทุ่งก็ดูท่าจะเสียภาพลักษณ์ ยิ่งมาเจอ รักสิบล้อ ต้องรอสิบล้อ แม้คิ้วโก่งขมขื่นใจสิบล้อ มันลูกทุ่งเต็มร้อย ถ่ายทอดสถานการณ์สิบล้อติดเวลาในสมัยนั้น สิบล้อ สามทุ่มจึงออกวิ่งได้ แล้วเพื่อนก็จึงรับที่จะร้องเพลงนี้ให้เอง เพราะปกติเขาก็คอเพลงลูกทุ่งอยู่แล้ว และอัลบั้มนี้ก็ไม่ผิดหวัง รักสิบล้อระเบิดไปทั่วประเทศ คนรู้จักรักสิบล้อของรอยัลโปรทแต่จำชื่อนักร้องไม่ได้ เป็นธรรมดาเพลงดังอมตะทั้งหลายเป็นเช่นนี้ ผมบอกเขา

ไม่เจอกันนานมาก เป็นสิบล้อที่จากกันไกล แต่ไม่เคยลืมเพื่อนที่อยู่รอยัลโปรทอันมีชื่อเสียงและมีเสน่ห์ สองเดือนก่อนโทรคุยกัน ดีใจได้คุยกันเป็นใจ

สบายดีไหม ว่าง ๆ มากินก๋วยเตี๋ยวกันนะ บ้านนายกับเราไม่ไกลกันทำอะไรบ้าง ไม่ต้องทำอะไร ลูกเมียดูแลดี ดีใจด้วย สุขภาพละ ไม่มีอะไร ดี เออดีแล้ว ดูแลสุขภาพนะเพื่อน เออว่าง ๆ โทรมานะ แล้วเขาก็ให้เบอร์เพื่อนๆ ร่วมวงถ้าอยากู๊วรายละเอียดอะไรของวงรอยัลโปรท ขอขอบคุณเพื่อนแล้วก็แยกย้ายกันไปตามประสา

วันเวลาผ่านไปเพลิน ๆ คิดว่าไม่มีอะไร ว่างก็จะไปกินข้าว คุยกัน สัมภาษณ์ถ่ายรูปเก็บรายละเอียดกันอีกครั้ง หนังสือพิมพ์ลงข่าว ข่าวสดสด ไม่ใช่เรื่องรุดรุดลาเห็นกับตาข่าวสดพาดหัว นักร้องดังรักสิบล้อ เสียชีวิตด้วยวัยเพียง ๖๕ ปี ใจหายวาบเพ็งคุยกันไม่นาน กะว่าจะสัมภาษณ์และถ่ายรูปเพื่อนสักทีเอามาเขียนนักร้องดังของโรงเรียนในวันที่โรงเรียนมีอายุครบร้อยปี จบข่าวได้แต่อาลัยและเสียดาย

ภรรยาสุดที่รักของเพื่อน บอกกับผู้สื่อข่าวว่า คงเป็นเพราะบุรีที่เขาสบายมานานแล้ว ก่อนเสียชีวิต ฝากได้พบกับเสริมเวช ชวงยรรยงบอกว่า เวศเขาบนถนนหน้าอก ไม่ใช่ไร เป็นได้ก็หายได้ เลยยังไม่ได้ไปรักษา แล้วก็จับปล้นต้องมาด่วนจากลาถิ่นเสียก่อน

ด้วยความอาลัยและเสียดาย สุดซึ่ง ผมต้องเสียเพื่อนเพราะบุรี อย่างแท้จริง ได้แต่เสียดายและอาลัย หากชีวิตเขาไม่มีบุรี ไม่ยุ่งกับบุรีและหรือถ้าเลิกบุรีได้ เพื่อนคงมีสุขภาพดีมีชีวิตรุ่งเพลง รักสิบล้อ ต้องรอสิบล้อ ให้ฟังได้อีกนาน

ใครๆ อาจจะจำเพื่อนผู้ร้องรักสิบล้อไม่ได้ แต่สำหรับผู้เป็นเพื่อน คนนี้แล้ว ไม่เคยลืมและยังอยู่ในหัวใจเสมอ ไม่ว่าจะทำอย่างไร トラบไตถ้าสิบล้อยังไม่หมดจากเมืองไทย トラบนั้นรักสิบล้อต้องรอสิบล้อยังอยู่ในหัวใจคน เป็นตำนานวงการเพลงร่วมสมัยเสมอ

เสียดายก็แต่ไม่มีนักร้องนิสัยดี รูปหล่อ รักสิบล้อ ต้องรอสิบล้อ ที่ชื่อไพโรเวศ วงศ์ธนบัตร มือแซกโซโฟนและนักร้องดังของรอยัลโปรท และศิลปินเพลงจากเพาะช่างคนนี้นั่น

จากภาพ ไพโรเวศ วงศ์ธนบัตร เจ้าของเสียงเพลงรักสิบล้อต้องรอสิบล้อ คนชายสุด ไปเรียนศิลปกรรมไทยที่วัดพระแก้วสมัยอยู่ปีหนึ่งเพาะช่าง

เพื่อให้การพิจารณาศึกษาร่างพระราชบัญญัติควบคุมการบริโภคยาสูบ พ.ศ..... เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพครอบคลุมในทุกประเด็นซึ่งเป็นสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ คณะกรรมการการสาธารณสุข วุฒิสภาจึงได้เรียนเชิญ ตัวแทนจากมูลนิธิธรรมาภิบาล กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข ศูนย์วิจัยและจัดการความรู้ควบคุมยาสูบ และเครือข่ายนักทรงค้ำจากเอเชียอาคเนย์แปซิฟิก ประชุมร่วมกันเพื่อให้ข้อมูลเกี่ยวกับการแก้ไขปัญหาชาวไร่ยาสูบของรัฐบาลมาเลเซีย รวมถึงประเด็นอื่นๆ เมื่อวันที่ 9 ตุลาคม 2555 ณ ห้องประชุมคณะกรรมการบริหาร หมายเลข 309 ชั้น 3 อาคารรัฐสภา 2

“เวทีปลอดบุหรี่ ณ เวทียะลา”

อาจารย์สุปัญญา จินารงค์ ได้จัดกิจกรรม “เวทียะลา” ให้ความรู้กับกลุ่มเป้าหมายที่จะช่วยให้สถานศึกษาเยาวชน ตลอดจนครูปลอดจากบุหรี่ และได้กระจายสื่อต่างๆ ที่ได้จากมูลนิธิธรรมาภิบาล เพื่อให้ นักเรียน ครู และสถานศึกษาเอาไปใช้ประโยชน์ด้านรณรงค์ และจัดสภาพแวดล้อมด้วยสื่อเพื่อการสื่อสารสาธารณะเป็นการลดกลุ่มเสี่ยงใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ ไม่ไปหมกมุ่นอยู่กับเรื่องของยาเสพติด โดยใช้เดือนตุลาคม 2555 ในการจัดกิจกรรมนี้

“เป็นองค์การหรือสถานสาธารณสุขลำดับที่ 383 ตามประกาศกระทรวงการคลัง เงินบริจาคสามารถนำไปหักลดหย่อนภาษีเงินได้ประจำปี ตามที่กฎหมายกำหนดไว้” วารสาร SMART ยอดพิมพ์ 12,000 ฉบับต่อเดือน ไม่สวนสิทธิ์ สามารถนำไปเผยแพร่ต่อได้”

บรรณาธิการ ศ.เกียรติคุณ นพ.ประทีป วาทีสาธกิจ กองบรรณาธิการ นพ.ประเสริฐ ผลิตผลารพิมพ์/นิเวศน์ กันโทยราชบุรี/อ้วน อรรถ/ประพันธ์ อมรวงศ์/เบ็ญจ งามอรุณโชติ/แสงเดือน สุวรรณศรี/สภาพ จีระนันท์/บุรณี พิชญกุลมงคล/อวีชัย ก่อบุญ/สมปอง ดวงใส/ผศ.ดร.ปิยะรัตน์ นิ่มพิทักษ์พงศ์/ศูนย์วิจัยและจัดการความรู้ (ศจย.)/สำนักควบคุมการบริโภคยาสูบ กระทรวงสาธารณสุข/เครือข่ายครูนักทรงค้ำ

ประสานงานกองบรรณาธิการ / ศิลปกรรม สุชนันต์ เกลานนท์ มูลนิธิธรรมาภิบาลเพื่อการไม่สูบบุหรี่ ประธานกรรมการ : ดร.ไพโรจน์ เปรมปรีดิ์ รองประธาน : คุณพงษ์ศักดิ์ พิชย์วิเชียร กรรมการและเลขานุการ : ศ.เกียรติคุณ นพ.ประทีป วาทีสาธกิจ กรรมการและที่ปรึกษา : คุณวีณา แสงเสถียร กรรมการ : ผศ.อำนาจ เย็นสบาย/คุณทวีสิน สติยรัตน์/วิวัฒน์/คุณสันติ วิริยะรังสฤษฎ์/อาจารย์อารีย์ ปาลเดชพงศ์ คุณสวณ ลีวมโนมนต์/ดร.นิรันดร์ จิระสันติการ/คุณเจต ประภามนตรีพงศ์/คุณอรสา คุณวัฒน์/คุณบังอร อุทกภักดี/อาจารย์สมนึก ไชยวงศ์ศด/คุณสมพร ไชย์บาง ที่ปรึกษา คุณอดกลั่น กัญญาภรณ์/คุณดารง พุฒตาล/คุณกรรณิกา ธรรมเกษร/คุณรมิดา รัสเซลล์

สำนักงาน เลขที่ 36/2 ซ.ประดิษฐ์ 10 ถ.ประดิษฐ์ แขวงสามเสนใน เขตพญาไท กรุงเทพฯ 10400 โทร. 0-2278-1828 โทรสาร. 0-2278-1830 <http://www.ashthailand.or.th> Facebookashthailand.com

การแลกเปลี่ยนเรียนรู้และพัฒนาศักยภาพ ภาคีเครือข่ายจังหวัดปทุมธานีต้นแบบ
วันที่ 18-19 ตุลาคม ณ ห้องรอยเพธร (ชั้น 1) โรงแรมมารวยการ์เดน (ถนนพหลโยธิน)

